

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA: KAPU-U. 64-66
KIADÓHIVATAL: FERDINAND KIRÁLY (VOLT REZSŐ) KÖRÜT 6

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 1-77.
KIADÓHIVATAL 82, NYOMDA 6-77 SZÁM

ELŐFIZETÉSI DIJAK BRASSÓBAN:
Egy hóra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 480 lej,
egy évre 960 lej és havonta 15 lej kézbesítési díj.

FŐSZERKESZTŐ
SZELE BÉLA dr.

ELŐFIZETÉSI DIJAK VIDÉKRE:
Egy hóra 100, 1/4 évre 270, 1/2 évre 520, 1 évre 1000 lej
Külföldre: 1/4 évre 420, 1/2 évre 820, 1 évre 1600 lej

XXXIII. évt. 220. szám

Péntek, 1927 szeptember 30

Novemberben parlament elé kerül az állampolgársági törvény

A kisebbségi egyezmény és az állampolgárság — Tornyai Gyula nyilatkozata

BUKAREST. (A Brassói Lapok munkatársától.) Az állampolgársági probléma, melynek a Brassói Lapok hosszú évek során számtalan cikket szentelt, az erdélyi magyarság legkínosabb és legsürgősebben megoldásra váró ügyei közé tartozik. Ismeretes, hogy a Marzescu-féle törvény, mely az állampolgársági kérdést rendezte, tíz és tízezer kisebbségi polgárt hagyott honosság nélkül; azoknak a számát, akik Erdélyben csak időleges engedéllyel tartózkodnak, minimálisan 200 ezer főre lehet becsülni.

Néhány héttel ezelőtt megemlékeztünk arról, hogy a belügyminisztérium átdolgozza Marzescu ominózus törvényét és véget vet annak a szerencsétlen állapotnak, mely évtizedek óta Erdélyben lakó, sőt e földön született lakókat állandó bizonytalanságnak tesz ki. A kormány a törvény revíziójával Franasovici államtitkárt bízta meg, aki a belügyminisztériumban szerzett információink szerint már csaknem teljesen elkészült az átdolgozással s

így a leglényegesebb pontjaiban átdolgozott és megformált javaslat már a parlament őszi ülészakán megvitatásra és megszavazásra kerül.

Ezzel az új törvénnyel az erdélyi magyarságnak egyik legnagyobb sérelme nyerne elintézés, feltéve természetesen, hogy a reformjavaslat szem előtt tartotta azokat az irányelveket, melyeket egyrészt a békeszerződés köt ki, másrészt egy demokratikus és nem elfogult nemzetiségi szempontokat favorizáló állam önkéntelenül is tiszteletben tart.

Egyébként az állampolgársági törvénnyel kapcsolatban dr. Tornyai Gyula a telepések szomorú ügyének kiváló harcosa, a következő rendkívül érdekes és az ügyet teljesen megvilágító nyilatkozatot adta:

— A kisebbségi egyezményben Románia kötelezte magát, hogy állampolgárainak ismeri el mindazokat, akik a Romániához csatolt területen születtek és az átcsatolás ide-

jén itt laktak. Ezzel szemben a román állampolgárság megnyeréséről és elvesztéséről szóló törvény az állampolgárság elismerését nem az ittlakáshoz, hanem az 1918. december elsején birtokossági illetőséghez köti. Ennek következtében

sok tízezren maradtak állampolgárság nélkül.

A községi illetőséget ugyanis a magyar törvény szerint csak akkor lehetett megszerezni, ha valaki négy évig egy helyben lakott és a községi közterhekhez hozzájárult. Az 1918. december elsejét megelőző négy évvel már dúlt a háború, a férfilakosság jelentékeny része már katonai szolgálatot teljesített és mint katona fel volt mentve a községi közterhekhez való hozzájárulástól. Tehát 1914 és 1918. között a férfilakosságnak nem volt helybenlakása, mert a fronton volt és a közterhekhez sem járult hozzá, mert fel volt a köteleesség alól mentve. Tehát a háborús szolgálatot végzeteknek éppen azok az alapfeltételei hiányoznak, melyek nélkül a községi illetőség megszerzése el sem képzelhető.

A Marzescu-féle törvény súlyos tendenciája tehát kétségen kívül áll.

Ha az állampolgárság megszerzéséről szóló törvényt összhangba hoznák a kisebbségi egyezmény rendelkezéseivel, akkor a hon-
talanok kilencven százaléka minden nehézség nélkül megszerezhetné az állampolgárságot.

— S ezen a helyen van az új revíziós törvény punctum salense.

Románia a kisebbségi egyezményt alaptörvénynek ismerte el.

Ha a kormány ehhez az alaptörvényhez tisztelegesen tartja magát s rendelkezéseit összeegyezteti a revízióval, akkor ez a súlyos és égető probléma mindenki meglegedésére intéződik majd el.

Egy gondolat bánt

minket. Nem ágyban, párnák közt halni meg, ami elvégre békés nyárpolgárokra kellemes sors, hanem az, hogy mit csinálnak a liberális párt mellé állt magyar képviselők, szenátorok és más közéleti magyarok? Mit csinálnak? Elég jól érzik-e magukat a liberális pártban? Nem hültek-e meg abban a forró fogadtatásban, melyben a kormány és a pártvezetőség részesítette őket? Jól helyezték-e el alattuk azt a vesszőparipát, amán a liberális urak szoktak lovagolni, mikor a szenvedő és panaszkodó magyar kisebbséget meg akarják nyugtatni? Sikerkült-e ugy elhelyezkedniük abban a hatalmas kormány-pártban, hogy legalább időnként észre is vegyék a létezésüket és egy-egy miniszteri vagy államtitkári parolára érdemesekké tessenek? Egyáltalán érzik-e annak valamelyes előnyeit, hogy a választások alkalmával oly kivételes szolgálatot tettek a kormánynak és pártjának? Nem csalódtak-e a nagy vára-
kozáskor és abban a hitükben, hogy a mi eljárásuk bűnnek tekintett a magyarság a tulajdon véreik, a saját nemzetük szemében, azt alkalomadtán, a kellő törődés, utánajárás, befolyás révén jótétehetik vagy legalább is enyhíthetik?

Ez a gondolat bánt bennünket. Bánt annak a gondolata, hogy ime, némely magyar urak, sőt, egész csoportok, a romániai magyarság zömétől, s ami fő, a lelkétől elszakadtak, s a kormány mellé álltak azzal a talán jóhiszemű, talán kiszámított ürügyvel, hogy ekképpen inkább előmozdíthatják népük, nemzetük javát, s most ki tudja, milyen szerencsétlenségnek érzik magukat? Bánt az a gondolat, hogy a tehetetlenség tudatában ezek a szegény emberek, akik elvégre mégis magyarok, és eredetileg nem viselték lelkükön a testvértagadás, a fajárulás bélyegét, most borzasztó lelki tusakodás örvényében hanykódhatnak, mert még egy tál lencse sem jutott az ő révükön annak a magyarságnak, melynek elsőszülöttségét a választások alkalmával oly könnyen, tékozló módon elalkudták.

Itt vannak a mi régi, fájdalmas, égre kiáltó sebeink: a nyomorgó felekezeti tanítók és tanárok, a nyugdíjukért, állásukért hiába esengő, s évtizedes inszégben gyöttrődő volt magyar állami tisztviselők sorsa, a székel és más magyar községek megadóztatása, állami iskolák céljára ugyanakkor, mikor a saját iskoláik fenntartására alig jut a javukból, a gazdasági válságban tengődő nép könyörtelen kiaknázása mindenféle más formában is, az anyanyelv használatának megakadályozása, a gyermekeink iskolázásának megbénítása különböző népjog és kultúrelles intézkedésekkel, s a mult bánatmainak és kártevéseinek ezre és ezre, s annak ellenére vannak itt, hogy ott vannak a kormány árnyékában a magyar liberálisok, vagy liberális magyarok. Nemde szánnivaló szegények, hogy szolgálataik, szószólásuk és a tüzhelynél való létük ellenére nem hogy nem javult a magyarság állapota, hanem még rosszabbodott, s ezt nemcsak elhárítani, megakadályozni nem képesek, de a csalódás és ónvád gyötrelmeit is szenvedniük kell. Ők a bibliai Sámson ama rókáinak szerepét játsszák — most már akaratukon kívül, szegények — akiket, farkukat összekötözve neki bocsátották a filiszteusoknak, hogy ott gyujtogassanak, s rémületet keltsenek. A kormány szemében becsák-
ket a maga táborába, általuk megosztotta a magyarságot, s most is arra használja fel az ő liberális voltukat, hogy a liberalizmus, a szabadelvűség templomait, őrhelyeit, amínők

GAZDASÁGI HŐMÉRŐ

Száz lej Zürichben

— — svájci frank.

100 lej 0-62 dollár	1 dollár . .	161-25 lej
100 lej 2 shilling 7 p.	1 angol font	788 lej
100 lej 3-57 pengő	1 pengő .	28-30 lej
100 lej — arany.	1 márka .	38-58 lej
100 lej 21-12 cseh kor.	1 cseh korona	4-80 lej

1 svájci frank 31.20 lej

Terménypiac:

Irányzat lanya.

Buza (Brailában, hajón 77-78 kg, 5-6% idegen) 720, árpa 565, zab 495, tengeri 490 lej.

Chicago: Buza irányzat lanya. Szeptemberi 127 1/2, decemberi 130 1/2, márciusi 133 1/2.

A primadonna sikere

mindennap újra kezdődik, de újra kezdődik a küzdelem is a sikerért, mert a közönséget mindennap újra meg kell hódítani. A kereskedő is csak ezen a módon haladhat előre. Ha nem próbál mindennap valami újat, akkor le kell maradnia a nagy versenyben. A kereskedő a hirdetésekben keresztül szól a közönséghez s ezért van rá nézve ma a hirdetésnek a legnagyobb jelentősége, feltéve hogy jó helyen és megfelelő formában hirdet. Hirdessen a Brassói Lapokban, hogy fáradozásai ne maradjanak eredménytelenek. A Brassói Lapok biztos lehetőségeket nyújt a legállandóbb vevőközönség meghódítására.

a kisebbségi jogok, felgyujtsa s az elégedetlen és türelmetlen magyarság körében még nagyobb nyugtalanságot és keserűséget támasszon.

Sajnáljuk a meglevedt és megcsalódott magyar liberálisokat, akik, ki állást, ki képviselőséget, ki egyéb kedvezést talán magának megszerzett, (bár még ez egyéni érdeknek is lehetett kínos csalódása), a fogadkozó nagy fajmentésből egy szikrányit be nem válthattak, akik, hallgatásukkal és jóváhagyásukkal részeseivé, tényezőivé válnak annak az elnyomásnak, melytől népük igaz talanul, véltatalanul szenved.

S még egy gondolat bánt bennünket: volna-e akkora bátorság és önleányzó erő ezekben a liberális magyarokban, hogy levessék magukról a herosztraieszi szerep Nessus-ingét, s vétót mondjanak a kisebbségellenes kormánypolitikának és visszautasításuk minden konzekvenciáját levonják? Vagy őket egyetlen gondolat, tehát ez a gondolat sem bántja? Legyen úgy, de szerepük, mely a téllenség és tehetetlenség, a kijátszás és kijátszottság, a szakadarság és a nemzet lelkétől való elszakadás, a történelem külön lapján lesz elkönyvelve. És e lap nem a történelmi művek diszpéldánya.

Pusztító vihar dühöngött Nagyváradon

A villanyvilágítás telmondta a szolgálatot, de a villámlások nappali tényét terjesztették — Oriási kár megyszerte

NAGYVÁRAD. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Tegnap este fél nyolc óra tájban borzalmas vihar tombolt a város fölött, amely fél órán át tartott. A villám számtalan helyen lecsapott és több helyen megrongálta a villanyvezeték is, amely városszerte felmondta a szolgálatot. A villanyt a villám-

lások pótolták, szünetnélküli világosságot terjesztve. A szélvihar rengeteg fát kicsavart, kitépte a kerítéseket és rengeteg ház tetőjét megrongálta.

A szokatlan erejű és tartósságu vihar megyszerte oriási károkat okozott.

Mezőtur és Szolnokszerű, rendezetlen tanácsu város...

Aradi helyzetkép — „Amig mi aradiak politizálunk, 50 esztendővel viszsamaradtunk a szomszéd-városok mögött”

ARAD. (A Brassói Lapok munkatársától.) Aradon csak nem ülnek el a tanács fölőslatásának ügye körül támadt izgalmak. Maga a közvélemény a döntést úgy fogja föl, mint amely alkalmas arra, hogy nyugalom költözék a városháza falai közé. Most érdekes tudni, mint vélekedik az aradi képviselőtestület megerősítéséről a két legszármottevőbb párt: a Nemzeti Parasztpárt és az Aradmegei Liberális Párt.

Felkerestük dr. Marsieu Justint, a Nemzeti Parasztpárt elnökét, aki a következő módon elemzte a helyzetet:

— Ami a nacionalistákat illeti a mi álláspontunk mindig az volt, hogy semmiesetre sem szabad megtérni a városházán a politikát. Legyen az egy védett, biztos sziget a politikai hullámzások közepette. Eppen azért fogadtuk el annak idején a községi választásokon a paktumos listát, hogy ezzel is demonstráljuk: az összes pártok közösen haladnak, mert mindegyikének szívügye a város.

— Mi kiakartuk zárni a politikát az aradi városházáról, mert tudjuk,

ahol politizálnak, ott nem lehet jó közigazgatás.

— Bizzuk csak nyugodtan a parlamentre a politikát — mondja élénken dr. Marsieu Justin. — Eppen ideje volna már, hogy megszűnjön a politika az aradi torony alatt. Van annyi dolga a városnak gazdasági, pénzügyi és kulturális téren, hogy csak győzze. A szomszéd Temesvár és Nagyvárad 50 évvel előttünk van fejlődésileg.

— Mi aradiak politizáltunk. Temesvár pedig időközben politizáltunk. Táblát és hadosztályt kapott. Tőlünk még a vasutigazgatóságot is elvették akkor, amidőn Vaitoiánu közlekedésügyi miniszter volt Arad város képviselője. Még amink volt, azt nem őrizhettük meg. Mondhatnám: Mezőtur, Szolnok, Szolnokszerű városka ma Arad. Nem is rendezett, hanem rendezetlen tanácsu város... Leg alább is ilyen impressziót kelt.

— Néhányan hivatászerűleg személyi hajszával és átkos politikával foglalkoznak és mert fájlalják, hogy vége a hajszának, a szenvedélyes személyeskedés idejének...

Elárulta egyházát Sergius orosz metropolita

A keresztyénség történetében még sohasem fordult elő hasonló hittagadás

BERLIN. (A Brassói Lapok berlini tudósítójától.) A világtörténelem legnagyobb társadalmi átalakulása az a folyamat, amely most megy végbe Szovjetországban. Legyilkolták az acri családot, az el nem menekült arisztokratákat és kapitalistákat, a nép milliói azonban ma is ugyanolyan jogtalanságban és nyomorban sínlódnak, mint az előtt. A parasztok, akiknek adtak ugyan földet, de a termést elszedték tőlük, elégedetlenek. A munkások körében szintén napirendben vannak az éhségstrájkok és lázadások. Majdnem három millió ember életébe került az orosz birodalom bolsevizálása, amely nemcsak anyagi, hanem erkölcsi pusztulással is járt. Az orosz szovjetkormány az első években tüzzel-vassal irtotta a hitéletet melynek első következménye a családi élet szinte teljes felbomlása és a fajtalanság elképeztő terjedése. Az ifjúság erkölcselensége egyenesen hajtóerő. A vérbetegségek rendkívüli módon elterjedtek és 700.000 csavargó suhanc veszélyezteteti a közbiztonságot. Az öregek kétségbeesve szemlélnek a nagy erkölcsi romlást, a fiatalság pedig már alig tud valamit az örök erkölcsi törvényekről.

A legnagyobb csapást azonban most szenvedték az oroszok, amikor a görög keleti egyház feje: Sergius metropolita áruló módon, gyáván behódolt a bolsevik kormányoknak. A száz milliónál több hívót szám-

láló orosz egyház főpapja, hogy biztosítsa magának a kommunista népbiztosok kegyét, legujabban ukázban elrendelte, hogy

az orosz orthodox egyház püspökei és papjai tegyenek hűségnyilatkozatot a bolsevik kormányoknak

Minden orosz püspöknek és papnak záros határidőn belül alá kellett írnia egy nyilatkozatot, amelyben kötelezte magát, hogy aláveti magát a moszkvai kormány parancsainak. Aki ezt nem írta alá, annak el kellett hagynia hivatalát és ezen felül a metropolita kiátkozta az egyházból. Az Oroszországon kívül élő pravoszlávok között nagy az elkeseredés, amit a következő, egy Berlinben élő főpaptól származó nyilatkozat jellemez:

— Sergius metropolita árulása a legérzékenyebben érinti az Oroszország határain kívül élő orosz orthodox papokat

Ezek mind ellenforradalmárok

de az ukáz értelmében nekik is hitet kell tenniük a bolsevizmus mellett. Ha szembe helyezkednek Sergius metropolitával, akkor

elkobozzák székesegyházait, templomaikat, iskoláikat és plebániáikat.

Ezen az uton a moszkvai kormány csaknem minden külföldi világvárosban hatalmas palotákhoz jutna, melyekből immár az orosz egyház tekintélyének bitorlásával még fokozottabb mértékben folytathatná a forradalmasító munkáját.

— Sergius metropolita árulása a világ kereszténységének történelmében a legnagyobb árulás. Ekkora bűnt, akkora gyalázatoságot még sohasem követett el főpap Krisztus hite ellen. Az orosz nép milliói melán háborúdnak fel a rájuk erőszakolt metropolita miatt. A felháborodás olyan nagy, hogy eddig 170 püspök és 23.000 pap tagadta meg a metropolitának az engedelmességét. Ezeknek egy részét börtönökbe vetették, más részét kényszermunkára szűmüzék. A hívők nem is akarnak azokba a templomokba járni, amelyekben vörös orthodox pópák szerepelnek.

— Az orosz kereszténység nagy lelki válsága eddig soha nem tapasztalt mértéket öltött. A nagy orosz orthodox egyház teljes szakadás előtt áll. Egyesek új metropolitát keresnek, aki kitagadja a vörös Sergiust, a mások viszont Róma felé fordulnak és a pápa vezetése alatt egyesülni akarnak a katolikusokkal. Végül igen sokan a különböző protestáns egyházak felé orientálódnak. Sergius metropolita árulása a tönk szélére sodorta az egykor hatalmas orosz egyházat.

Adjunk jó könyveket a galaci magyaroknak

BRASSÓ. (A Brassói Lapok munkatársától.) A regáti ma yarsá, mely hosszú időn át volt és ma is tagadhatatlanul jelentős gazdasági és kulturális tényezője az országnak, a mindennapi élet verejtékes küzdelmeiben nem fordíthatott eddig kellő gondot saját faj, ősi kultúrájának és édes anyanyelvének megfelelő művelésére. Ebbe egyébként a regáti különleges viszonyok is sok tekintetben korlátozták, hiszen ez előtt még pár évvel egyáltalán nem lehetett a regát városában és nagy ipartelepein magyar folyóiratokhoz és könyvekhez jutni, pedig ezek nélkül nyelvi kultúra munkálásáról szó sem lehet.

Most egymás után indulnak munkába a regáti magyar gócpontok, hogy minden tekintetben tiszteljen tartva az állam és a többségi nemzet érdekeit és becsülettel elegette az állampolgári kötelezettségeknek, a magyar kultúra művelését is szolgálják. Társadalmi egyesületek, egyházak és lelkes utörök első sorban a szellemi fejlődés és haladás alapfeltételét igyekeznek biztosítani a regáti magyar tömegek részére és e célból könyvtárak, nyilvános olvasótermek létesítését tűzték ki feladatukul. Am e munka megvalósításához szükséges anyagi erőket a nemes ügy bajnokai nem rendelkeznek és ezért kötelességünk nekünk, erdélyi testvéreknek, az ő konsolidációs törekvéseik támogatására sietni.

A galaci magyarság lelkes vezetői is elismeréstparancsoló igyekezettel és nemes buzgalommal moitották meg a magyar kulturmunkát. Létesítettek könyvtárt és olvasótermet, de a harmincezeret is meghaladó galaci magyarság kulturszükségleteinek fedezésére nem rendelkeznek kellő anyagi erővel és így csak lassan halad előre a munka. mert a tulajdoni részben szegény munkásemberekből álló magyarság nem képes a nehéz megélhetési viszonyok között nagyobb anyagi erő kifejtésére. Nekünk kell tehát segítségükre sietnünk, bár magunk sem bővelkedünk anyagi javakban és bár nekünk is nehéz küzdelmeink vannak. Nekünk kell galaci magyar véreink kulturküzdelméhez erőit kölcsönöznünk, mert, ha szegények vagyunk is, rendelkezünk régebbi időkben megszerzett jó magyar könyvekkel, melyeket már nélkülözni tudunk, s amelyeknek a galaci olvasóegylet részére leendő odaajándékozásával hatalmas lendülettel segíthetjük előre e megriadult békés és üdvös munkát. Ezért minden magyar, akinek van nélkülözhető jó magyar könyve, szépirodalmi ép úgy, mint szakirodalmi, siessen a galaci testvérek támogatására. Juttassák a könyveket szerkesztőségünkbe, ahol azt elismervény ellenében átvéve, a galaci olvasóegylet vezetőségéhez juttatjuk.

Nem is gondolja el az első pillanatban, hogy mennyire szükség van arra, hogy galaci magyarjaink minél előbb jó magyar könyvekhez jussanak és hogy mekkora szolgálatot tesz a magyar kulturának az, a ki felesleges könyveit a galaci magyaroknak ajándékozza. Siessünk ezért és teljesítsük kötelességünket testvéreinkkel és magyar kulturánkkal szemben!

Megkezdődött Aradon a városi adókievítő bizottságok munkája

Jövőre 100 percenttel magasabb városi adót kell fizetniük az aradiaknak

ARAD. (A Brassói Lapok munkatársától.) Ugy látszik, a város az adózás terén nem akar az állam mögött maradni, legalább is erre vall Arad városának az az elhatározása, hogy jövőre új adóalapokat állapítanak meg. Legutóbb 1924-ben állapította meg Arad városa a városi adóalapokat és most az új költségvetési esztendő közeledtével új adóalapokat állapítanak meg.

A városi adókat a ház, illetve üzletbérhez viszonyítva határozzák meg és ezért Aradon azok a kereskedők járnak történetesen a legrosszabbul, akiknek üzletbérre is a legtöbbet emelkedett.

Szó van arról is, hogy ezentúl minden esztendőben új adóalapokat állapítanak meg, nehogy 3-4 év alatt túl nagy csalódások várjanak az adózó polgároknak. Most például körülbelül 100-200 percenttel lesznek nagyobbak a városi illetékek az eddigieknél.

Az adókievítő bizottságok, szám szerint tizen, ma a tíz adókerületben megkezdtek a munkájukat és házról-házra járnak az adókiróvárok lebonyolítása végett.

**A veszélyes
petroleum-lámpa
helyett világítsunk
a csodálatos**

Aladdin lámpával!

Az Aladdin-lámpa 92% levegővel és 6% petróleummal, 80 gyertyaerősségű, hófehér, egyenletes izzófényt áraszt. Nem kell levegőt préselni (pumpálni), sem robbanóanyaggal (spirítussal, benzinnel) előmelegíteni. Zajtalan, szagtalan, nem kormoz. Könnyen kezelhető, gyermekekre is nyugodtan rábízható. Minden alka része egyszerű, könnyen cserélhető. Kiállítása szép és elegáns. Tűz- és robbanásmentes, égő állapotban is veszély nélkül hordozható. Anyagfogyasztása minimális, a beszerzési árat rövid használat után amortizálja. A lámpák kifogástalan működéséért öt évi gyári szavatosságot vállalunk.

Ingyenes ismertetőt kérem, kivéve a romániai vezérképviselőt:

**Román Aladdin
Kereskedelmi Rt.**

**Timişoara,
Sîrda General Joffre No. 11.**

Borzalmasságában mindent felülmúl a tiroli árvizkatasztrófa

BRASSÓ. (A Brassói Lapok munkatársától.) Az északolaszországi és déltiroli árvizkatasztrófa óriási mérete mindegyre tíz több körvonalakban bontakozik ki előttünk a folyton érkező táviratok jelentése után. Bár a vasúti, táviró- és telefonösszeköttetések hiányosak, éppen ezért a jelentések sem lehetnek kimerítőek, de így is fogalmunk lehet arról a borzalmas csapásról, mely az Alpok virágzó völgyeit a siralom völgyévé tették.

Innsbruckból jelentik: A folyamán daadt hegyi patakok az uszó fatörzsek százaival zúzzák össze a lakóházakat. A híradások eddig közel száz halottól számolnak be. Stersin és Klausen városkákban a nagy pusztulás és anyagi kár felbecsülhetetlen. Északtirolban Gschmitz völgyében a rohanó ár minden hidat elszaggatott. A völgy hatalmas tóvá változott át. Steinnach városban rettenetes a pusztulás. Innsbruck környékén a Sill folyó rombolt. Az árvizbe hárman fuladtak bele.

Milánóból jelentik: A felső Etsch mellékfolyóinak völgyeiben a pusztulás leírhatatlan. Brixen egyes részei víz alá kerültek. Merant a kirendelt katonaság alig tudta megmenteni a végleges katasztrófától. A híres Brenner út sok helyen beszakadt. Egyedül ezen az úton a kárt két millió lírára

becsülik. Baseli hírforrások szerint Svájcban is négy nap óta szakadatlanul zuhog a felhőszakadás. A folyók itt is kiléptek medreikből.

Triesziből érkezett újabb jelentések szerint Adda és minden mellékfolyója kiáradt. Carona helyiséget elöntötte az ár. Castione völgye szintén víz alatt áll a vasútvonallal együtt. Milánóban tegnap szélvihar és esőzés miatt a dóm párkánya meglazult és lezuhant. A legnagyobb pusztítások azonban Déltirolban történtek, ahol újabban tizen-négyen fulltak az árba. A Brenner-út egészen víz alatt áll. A gyönyörű autó utakon valóságos folyó hömpölyög. Steinnach városban több házban két méter magasan áll a víz. Innsbruck közelében a Sill-folyó áradása óriási károkat okozott. Hárman meghaltak, s még holttestüket sem találták meg. A helyi érdekű villamos járatot be kellett szüntetni.

Tegnap hírt adtunk arról, hogy egy segélyvonat az Isack folyóba zuhant. Most kiderült, hogy csak a mozdonyvezetőnek sikerült megmenekülnie, harminc segítő munkásnak azonban nyoma veszett. Mivel ma Déltirolban az esős idő szünetelt, reméljük az árvizek általános apadását.

Stresemann és Briand

Mialatt a lapokban hullámozik a nagy vita a felelősség kérdése körül, Stresemann és Briand barátságosan tárgyalnak a népszövetségi társalgóban. Allitól fontos és döntő megállapodásokról van szó, amely az orosz problémát is érinti. Stresemann egyéb ként azzal a közléssel lepte meg kollegáját, hogy legközelebb már franciául fog beszélni a népszövetségi üléseken. Eddig nem mert francia orációra vállalkozni, de most már tökéletesen megtanulta a diplomácia hivatalos nyelvét.

Nem is az a fontos, hogy milyen nyelven beszélnek a diplomaták, hanem: miről és mit?

Az optáns-pör

és azzal kapcsolatban elhangzott vélemények alkotják ma is főtémáját az angol nagy lapoknak.

Újabban jogi szakértőket vonultatnak fel, akik éles bírálatot mondanak Chamberlain állásfoglalásáról. A jogi szakértők közül Hugh Bellot, a hágai főiskolán a nemzetközi jog tanára hangoztatja, hogy nemzetközi kötelezettségeket lehetetlen országos törvényekkel megváltoztatni. Ralph Sutton tanár kifejti, hogy a döntő bíróság jogosan állapította meg illetékességét, tehát nem volt szabad megakadályozni, hogy a kérdés bíróság elé kerüljön. A jogtudós véleménye is az, hogy itt tisztán jogkérdésről van szó.

Jegyzékváltás Bulgária és Jugoszlávia között

A komitási betörések miatt Jugoszlávia jegyzéket intézett Bulgáriához, amelyre meg is érkezett a gyors válasz. A válaszigjegyzék udvarias hangú, elítéli a cselekményt, de a felelősséget visszautasítja.

Az Imperatul Traian konstancai vontatták. Konstancából jelentik: Mint ismeretes, egy nagy román hajó, az Imperatul Traian pár hónappal ezelőtt a Fekete-tengeren zátonyra futott és minden fűtőanyag megmentésére hiábavaló volt. Pár héttel ezelőtt a tengeren dühöngő vihar elmozdította helyéről, s ekkor újra a mentéshez fogtak. Ezúttal sikeresen. A hajót tegnap este 7 órakor a konstancai kikötőbe vontatták. A lakosság kivonult a tengerpartra, a kikötőben levő hajók pedig szíriabugással üdvözölték a megmentett hajót.

Kilenc százalékos kamatot kell fizetni az október 1-ig nem fizetett adó után. Körrendetet érkezett a pénzügyminisztériumból, hogy az október 1-ig be nem fizetett adóhátralékok után október elsején 9 százalékos kamatot kell fizetni azon naptól, melytől az adó esedékes volt. A rendelet szerint azon adók után, melyek október elsején tul esedékesek csak akkor kell a 9 százalékos kamatot fizetni, ha január elsejéig nem lettek be fizetve.

Végeért a Népszövetség nyolcadik ülészaka

A felelősség kérdése a jóvátételi fizetésekkel áll összefüggésben?

Külpolitikai események

GENF. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Népszövetség nyolcadik ülészaka tegnap véget ért. A záróülésen még elhatározták, hogy 1929-ben Hágában jogászértékeztet lesz, amelyen a nemzetközi jog kodifikálását kísérik meg.

A legközelebbi ülészakon foglalkoznak majd az állampolgárságnélküliek helyzetével, továbbá hogy melyben kötelesek az államok a külföldiek területükön ért károkért kárpótolni.

Az elnök méltatta ezután a nyolcadik közgyűlés jelentőségét és a Népszövetség további sikerébe vetett reménnyel berekesztette a közgyűlést.

A háborús felelősség

kérdése változatlanul foglalkoztatja a nagy

hatalmak sajtóját. A francia sajtó egy része azt hangoztatja, hogy a felelősség kérdésének felvetése összefügg a jóvátételi kötelezettséggel. A német lapok erősen cáfolják ezt a feltevést, mondván, hogy a Dawes-tervet Németország, mint teljesen különálló egyezményt írta alá.

Lassan kialakul az az általános vélemény, melyképpen az angol sajtó jár el: ebben, hogy a kérdés felszínre tartása se nem praktikus, se nem időszerű. Viszont a német álláspont az, hogy a versaillesi szerződés megbélyegző első szakasza képtelenséget tartalmaz és ezt módosítani kell. Németország nem gondol többre, minthogy ennek az igazságtalan erkölcsi megbélyegzésnek véget vessenek.

Az egyházak küzdelme a test halhatatlanságáért

A bukaresti halotthamvasztó közeli megnyitása csatasorba állította az egyházakat — A görög keleti klérus összehívta a Szent Szinódust — Rabbizsinat lesz Bukarestben — A reformátusok nem tiltakoznak

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Néhány nappal ezelőtt már megemlékeztünk arról, hogy Bukarestben felépítették az első romániai halotthamvasztót, mely október 15-én már meg is kezdte működését. Már az első pillanatban kétségtelennek látszott az, hogy a krematórium megnyitása nem fog simán lezajlani, hiszen a még sokkal műveltebb külföldi országokban is nagy közéleti botrányok előzték meg a halottak elégetését. Emlékeztetünk például, hogy a bécsi krematórium ellen az egyházak teljes harci vértetben vonultak fel s tisztán erkölcsi fegyvereikkel elérték azt, hogy a hamvasztó hónapokig ugyszólván tehetetlennek bizonyult.

Romániában azonban a krematórium tevékenysége elé még nagyobb akadályok tornyosulnak, mint külföldön, hiszen vallási élete intenzívebb, egyházai erősebbek, begyökerezettebbek, mint a nyugati országoké. Szemben a külfölddel, Romániában az ortodoxia óriási többségben uralkodik s így a királyság egyházai a hittételeket sokkal merevebben, sokkal elkeseredettebben fogják a halottégetés ellen szegezni, mint a neolog egyházak.

A bukaresti halotthamvasztó még meg sem nyílt, hiszen az építési munkálatok még befejezésre várnak, de az egyháznak küzdelme máris megindult a halotthamvasztás ellen. Egészen biztos forrásból nyert értesülésünk szerint:

a görög keleti klérus több értekezletet tartott már e tárgyban s az e hó 23-án tartott Szent Szinódus is pálcát tört a halotthamvasztás felett.

De megmozdult már a római katolikus egyház is, a romániai zsidóság pedig a jövő hónapra összehívta a rabbik zsinatját, hogy tiltakozzon a zsidó elhalálozottaknak hamvasztás útján való elhantolása ellen.

Az egyházak eme preventív izgalmaiban kétségtelenül nagy szerepet játszik az a körülmény, hogy a bukaresti krematórium olyan minimálisra akarja szabni a hamvasztás költségeit, hogy az anyagi különbözet a szegényebb néposztályok jelentős részét a rendes temetkezéstől való elpártolásra fogja késztetni. Ezenkívül az előzetes tervek szerint a krematóriumban égetik el az összes halottakat, akik hozzátartozó nélkül halnak el; szóval az állam a halottégetés kényes problémájánál némi kényszert akar alkalmazni.

Bizonyos, hogy az egyházak hatalmas tömegeket fognak megmozgatni a hamvasztás ellen s a bukaresti krematórium ügye már a legközelebbi hetekben az ország legsúlyosabb, leghangosabb problémái közé fog tartozni. Eppen ezért időszerűnek láttuk, hogy fölkeressük a romániai egyházak néhány kitünőségét és leszögezzük álláspontjukat a halotthamvasztás kérdésében.

A katolikus egyház

Álláspontját először Paceseanu kultuszminiszteriumi vezérigazgató, a kitünő történész és egyházjogász ismertette előttünk a következő rendkívül érdekes nyilatkozatban:

— A katolikus egyház a leghatározottabban, pozitív intézkedésekkel

tiltja a halottak elégetését.

A kanon 1203-ik paragrafusának első pontja e kérdéssel kapcsolatban szösz szerint a következőket mondja: »Fidelium defunctorum corpora sepelienda sunt reprobata eorum eorum cremationem« (az elhalálozottak tetemei eltemetendőek, helytelenített az oknak elégetése.) Ugyanezen paragrafusnak második pontja pedig a következőket szögezi le: »Ha valaki akármilyen módon úgy rendelkezett volna, hogy a teste elégettesse, tilos ezen akaratát végrehajtani, és ha ezen rendelet szerződésbe, végrendeletbe, vagy más okmányba volna foglalva, nemlétezőnek tekintessék.« Ugyancsak a kanon 1240-ik paragrafusának ötödik pontja a következőket intézkedik:

„Meg kell tagadni az egyházi temetést azoktól, akik testük elégetését rendelték!”

— Hogy a katolikus egyház mennyire komolyan fogja fel a fenti rendelkezéseket mi sem bizonyítja jobban, mint a rendkívül szigorú büntetések, melyeket a kanon 2339-ik paragrafusa határoz körül. A büntetés létféle. A paragrafus első pontja azok felett ítélik, akik kényszerítettek egy papot arra, hogy valamely holttest elhamvasztásánál egyházi funkciót végezzen;

ezeknek büntetés a pápának rezervált joggal az egyházból való kiközösítés.

ami annyit jelent, hogy az exkommunikációt csakis a pápa oldhatja fel. A lelkészt ebben az esetben nem éri a büntetőparagrafus hatóereje, hiszen a kanon a kényszerítés alatt minden kétséget kizárólag fizikai erőszakot értelm, melynek a pap nem tudhat ellenállani.

— A második pont arra az esetre intézkedik, ha egy pap részt vesz valamely hamvasztás útján történő temetési szertartásban és szösz szerint a következőket mondja: »... interdiction ab ingressu ecclesiae.« Vagyis

a pap mindörökké kizáratik ekléziájából.

A kanon tehát a leghatározottabban és legszigorúbban büntet. Ez az álláspont római és görögkatolikusoknál természetesen közös.

Halottégetés és feltámadás

Peceseanu vezérigazgató nyilatkozata rendkívül precíz, de csakis jogi szempontból tolmácsolja Róma álláspontját a halotthamvasztással szemben. Hogy ennek a szigorú jogi álláspontnak etikai indítékait megismerjük felkerestük dr. Floznik György pápai kamarást, a gyulafehérvári püspöki iroda kitünő vezetőjét, aki kérdésünkre a következőkben válaszolt:

— A római katolikus egyház mereven és határozottan elítéli a halotthamvasztást, mert azt egyrészt kegyeletlenségnek találja, másrészt nem látja összeegyeztethetőnek a feltámadásba vetett hittel. Az egyház mindig különös súlyt fektetett arra, hogy híveinek hite ne ingjon meg. Többek között ezért tiltotta el alattvalóit bizonyos rossz könyvek elolvasásától is. A halotthamvasztással kapcsolatban úgy találja, hogy a hit megingatására alkalmas, természetes tehát, hogy minden eszközzel tiltakozik ezen temetkezési forma ellen, melynél egyetemesen katolikus pap egyházi funkciót nem teljesíthet.

— Érdekes véletlen, hogy néhány héttel ezelőtt akadt egy konkrét esetünk is: egyik plébánosunk kérdést intézett a püspökséghez, hogy teljesíthet-e egyházi funkciót valamilyen hívének, aki végrendeletileg úgy intézkedett, hogy tetemét hamvasztásként el. Válaszunk természetesen az volt, hogy tagadja meg az egyházi szertartást.

Végül az erdélyi katolikusok egyik nagynevű főpapjától megkérdeztük, hogy az egyház nem revideálhatja-e az elégetéssel kapcsolatos álláspontját?

— Lehet, hogy a revízió gondolata fel fog merülni,

hiszen a krematóriumok egyre jobban terjednek, az elégetés tért hódít és az egyháznak ezzel a ténnyel majd számolni kell. Ötleteként is analógiát kell vonnunk a Gal 1-esetel, ahol az egyház szintén hosszú időköz tagadó álláspontot foglalt el. Ugyanis

a Biblia nem természettudományi, hanem dogmatikus módszerrel magyarázza a dolgokat.

A hívek millióinak hite a biblia szösz szerint értelmezésében gyökeredzik. Az egyház tehát megvárta az időt, mikor az általános műveltség képes volt már a biblia szavait az új természettudományi igazsághoz modálni. Az egyház számol a tömegtudat és a tömegérzelem primitív ségével. Lehet, hogy va-

Jobb a lej!

és olcsóbb a nagyszerű, diszkötésű

Tolnai Világlexikona

Egy kötet portómentesen (szelvény nem kell) csak

145 lejbe

kerül. A Világlap előfizetői már

125 lejért

megkapják az egyes köteteket, ha negyedévi előfizetésben (13 sz.-ért) beküldenek 450 lejt.

ELEKES
Bírlapiroda, Brassó.

laha revízió alá kerül a halottégetés szigorú megítélése is. De ez a lehetőség egyelőre nagyon messze van.

A görög keleti egyház

A görög-keleti egyház álláspontját a kultuszminiszteriumi egyik pap-tisztviselője szögezte le:

— A görögkeleti egyház határozottan tiltja a holttestek elégetését és ezen álláspontján sohasem fog változtatni, mert az dogmatikai alapon áll. A szentek kanonja nyílt szavakkal bélyegzi meg és utasítja el a halott hamvasztás gondolatát, melyet kegyeletlenségnek és barbárnak ítélt. Kétségtelen, hogy a klérus vehemens, hajlíthatatlan küzdelmet kezd a krematórium tevékenysége ellen.

A romániai zsidóság

nevében az egyik bukaresti főrabbit kértük fel nyilatkozatra:

— Miután ebben a kérdésben a közelebbiről összehívandó rabbitanács fog dönteni, kérem, ne írja ki nevemet, mert nem akarok a határozat elébe vágni. Amennyit azonban már most is leszögezhetek, hogy

a zsidóság elítéli a halottak elégetését,

mert azt vallási alapelveivel nem egyeztetni össze. Előre megmondhatom, semmi sem lesz abból, hogy a hozzátartozók nélkül elhunytakat a krematóriumban égessék el. Ez ellen az összes zsidóság fog tiltakozni. A rabbizsinat pedig generalisan is leszögezi majd a zsidóság elutasítását.

Rendkívül érdekes és jellemző Bukarest egyik országosan ismert nevű ortodox főrabbiának nyilatkozata, aki szintén a közelgő zsinatra való tekintettel kéri nevének elhallgatását. Ez a rabbi még a bibliai idők szellemében tiltakozik a halotthamvasztás ellen:

— Az orthodox zsidóság a halotthamvasztás ellen mindig a legélesebben fog harcolni, mert a feltámadásba vetett feltétlen hitével nem tudja összeegyeztetni az égetést. Tudni kell ugyanis azt, hogy a feltámadás nem csupán szimbolikus, hanem a testre is vonatkozik.

Minden emberben van ugyanis egy kis darab csontocska, mely sohasem porlad el;

az ítélet napján ebből a csontocskából kell újra az emberi test. A halotthamvasztással ez a csontocska is elporlad, mert a temetkezésnek ez a módja nem az Örökkévaló akarata szerint való. A zsidóság tehát sohasem egyeztet be halottainak elégetésébe, mert ezzel feladná hitét, életfilozófiáját s vallása a reménytelenség lenne.

E sok harcias, elszánt és határozott nyilatkozat után felkerestük Nagy Sándor bukaresti református lelkészt, aki

a református egyház

álláspontját a következő érdekes megvilágításban ismertette:

— Miatán a református egyháznak a halottak elvégzése ellen semmiféle hittételi kifogása nincsen s miután a holttestek elhamvasztásának semmiféle etikai akadályát nem látja.

mi a bukaresti krematóriumot csak örömmel üdvözölhetjük.

Kétségtelen ugyanis az, hogy a halottak elvégzése egy olyan szociális reformot jelent, mely sok szempontból, főképp pedig higiénikus szempontból, csak helyeselhető.

— A református egyház távolról sem fél attól, hogy a halottak elvégzése megengedje a hívek hitét s a hamvasztást nem látja ellentétnek a feltámadásba vetett bizalommal. Hiszen

akkor Pál apostol sem támadna fel,

aki az örjögő Néró szurokfáklyáján lehelte ki lelkét és teste porrá égett. Nincs lényegi különbség aközött, hogy valaki egy óra alatt válik hamuvá, vagy pedig 20–30 év alatt, lassan oxidálódik el.

Hasonlóképpen nyilatkozott az evangélikus egyház egyik vezetőférfia is,

A fenti nyilatkozatokból nyilvánvaló az, hogy a bukaresti krematórium működésével hatalmas egyházi és közéleti csaták fogják megelőzni. A küzdő egyházak zászlajára ebben a küzdelemben

a test halhatatlanságába vetett eszmei harc van felírva,

s a hadakozás szenvedélyét nem fogja csökkenteni az, hogy a református egyház magatartása neutrális lesz.

Nem lenne illendő az, hogy mi ebben a duellumban végeredményben mely és tiszteltetreméltó belső meggyőződések harca lesz, bármelyik oldalon is állást foglunk. Konkluzióképpen mégis leszögezhetünk annyit, hogy bármennyire is határozott legyen is egyes egyházaknak állásfoglalása, a revízió gondolatát, mint a jövő lehetőségét, még sem utasítják el véglegesen s valószínű, hogy a muló évtizedek odaérlelik majd a dolgokat, hogy a biblikus és természettudományi felfogások kiegyenlítődnek és — mint Galilei esetében — egymásra fognak találni. m. i.

Érdekes események a világ minden tájáról

Mussolini családi öröme. Rómából jelentik: Mussolini felesége egy fiugyermeknek adott életet, akit Romano névre fognak keresztelni.

Milliomos kommunisták. Budapestről jeleltik: Még a dr. Kornis esete alkalmából tartottatott kommunisták egyrészt most helyezte a rendőrség szabadlábra. Az ideiglenesen szabadlábra helyezett kommunisták között van egy milliárdos fia, a másik egy dúsgazdag mérnök, a harmadik egy fiatal keskedő, akinek több száz milliós vagyona van. Vajjon ezeknek komolyan fáj a vagyon egyenlőtlen elosztása?

Zavargások Palesztinában. Londonból jeleltik: A palesztinai Telairobán súlyos zavargások voltak. A zsidó munkanélküliek a segély felemelését és azonnali kifizetését követelték. Mikor a hatóságok a kérést megtagadták, benyomultak a városházára, ahol romboltak és pusztítottak.

Borzalmas szélvihar Bácskában. Zomborból jelentik: Egész Bácska területén óriási szélvihar dühöngött. A gaidolnai gőzmalom harmincméteres kéménye beomlott. Az Újvidék—Zombor közötti vasútvonalon a forgalom szünetel.

Ellopák a miniszter ruháját. Belgrádból jelentik: Kellemetlen kalandja volt tegnap Angelinovic jugoszláv miniszternek. A kegyelmes ur nyugodtan aludt, szalonkocsijában, miközben összes ruháit ellopták. A

miniszter Belgrádig kénytelen volt ágyban maradni, mivel csak ott jutott ruhához.

Bombát dobott egy izraeli étkezőre. Belgrádból jelentik: A bolgár határon levő Kocane városkában bombát vetettek a Sumatia szállodába, ahol a szerb határőrség étkezdéje van. A bomba nem robbant. A merénylet macedon forradalmérok műve.

Előadás alatt leszakadt egy mozi tetőzete. Buenos-Airesből jelentik: Egyik nagy moziban előadás közben leszakadt a mozi tetőzete. Eddig hetven halottról érkezett jelentés, nagyobbára nők és gyermekek.

Autóbaleset három halottal. Milánóból jelentik: A város közelében egy magas tőlétről lezuhant egy katonai automobil. Hárman meghaltak, ketten súlyosan megsebesültek.

Leölték a török Rózsá Sándort. Konstantinápolyból jelentik: Hosszas hajszá után végre ártalmatlanná tették Merdsan Altunian rablóvezért, akit eddig hiába próbáltak elfogni. Most meglesték egy rejtékhelyén és nehéz harc árán, amelynek folyamán a rablóvezér agyonlőtte a rendőrfőnököt és egy rendőrt, őt is lefertették.

Abnormális meleg Szibériában. Málkor már ilyenkor végtelen hőmezők borítják a szibériai tájakat s most — mint Moszkvából jelentik, Tomszkban 25 fok meleget mértek Reumeur szerint.

Megkerült Gulácsy képviselő lánya. Budapestről jelentik: Néhány nap óta sokat foglalkoztak a nesi lapok Gulácsy képviselő tizenhat éves leányával, aki rejtélyes körülmé-

nyek között eltűnt szülei lakásáról. A fiatal leányt hosszas keresés után megtalálták Miskolcson, ahol szobalánynak akart beállni.

Megtalálása után elmondta, hogy önállóítani akarta magát és saját erejéből akart tanulni, hogy ne legyen szüleinek terhére.

Zichy Gyula gróf lesz Magyarország hercegprímása? Budapestről jelentik: A Magyarország értesülése szerint XI. Piusz pápa a magyar hercegprímási széket Zichy Gyula gróf kalocsai érsekkel tölti be. A kinevezéssel kapcsolatban a pápai nuncius Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter utján magához kérte Zichy érseket, aki tegnap este meg is érkezett Budapestre.

Egy macedóniai politikai gyilkos bűnpörét tárgyalják Bécsben. Bécsből jelentik: A büntető törvényszék tegnap kezdte meg Presov Boris felbérelt macedóniai politikai gyilkos bűnpörének tárgyalását. A merénylet Ivanoff és Athanasoff társait akarta megölni. Viszont egy nő, aki a közelben állott, súlyosan megsebesített. Ítéletet előreláthatóan csak holnap hoznak.

SOCIETATE ANONIMA POST
M. NEUMANN
BRASOV

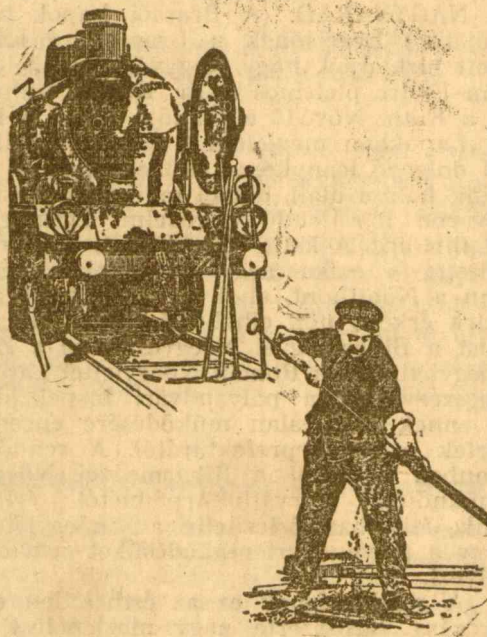
Amerikai hitelrendszerünket minden hitelképes ember igénybe veheti.

Kérje hitelnyomtatványunkat.

SOCIETATE ANONIMA POST
M. NEUMANN
udvari szá 1110.

URODONAL

tisztítja a szervezetet,

mésztelenítvén az ereket és mentesítvén azokat minden veszes és húgysavas lerakodástól, amely az érhalakát megsebesíti és megkövesíti.

Ez az általános tisztítás a szervezetre nézve egyenértékű azzal, amit a mozdonynál a szénporral és felhalmozódott salakkal telt kazán és tücsővők alapos tisztítása jelent, mely nélkül a mozdony egy szép napon beszüntetné működését. Ugyanez történne meg az emberi test gépezetében is.

Csusz, köszvény, húgy-fővény, kővek, idegfájdalmak, migrén, érelmeszesedés, idegzsába, elhízás, puffadtság.

Ajánlja L'ANCEREAUX professzor, az orvosi akadémia volt elnöke, a köszvény gyógyításáról írt ismertető művében.

Chatelain telepek, 2. Rue de Valenciennes, Paris.

Orvosi vélemény:

„A húgysav, bárhol is lépjen fel, nem tud ellentánni az URODONAL-nak, amely hatalmas oldószer. Az URODONAL mindenünnen kiűzi a húgysavat, ahol előfordulhat: az izomrostokból, az emésztőszervekből, amelyeknek működését a húgysav megnehezíti, az artériális véredényekből, amelyekre az lerakodik, a belekről, melyeket a húgysav megvastagít, a tüdő sejtjeiből s az ideg elemeiből, melyeket telít. Ezért tapasztalhatjuk az URODONAL-nak annyiféle jótékony hatását. Az URODONAL a szervezetben valószínű tisztogatást végez, amely felér minden gyógyászati beavatkozással. Volt idő mikor az URODONAL gyógyhatása még vitatárgyat képezte, de ma már senki sem vonhatja kétségbe értékét és érdemeit.

Dr. BETTOUX

a montpellier-i orvosi fakultás professzora.

Az URODONAL megtisztítja a vesét, mossa a májat és izületeket. Ruganyossá teszi az ereket és megakadályozza az elhízást

Csak gyógyszerárakban és drogériákban kapható!
Romániai vezérképviselőt „STANDARD” drogéria București, Str. Zorilor 2.

2417

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban.
Az előfizetésre vonatkozó tudnivalók az első oldalon, a lapban olvashatók.

Hirdetéseket vagy közvélemény-kérdéseket a kiadóhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetési iroda vagy bizományosunk útján is feladhatók.

A "qui" megjelölt közlemények díjazás alá esnek.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla.

A Brassói Lapok nyomdavidálatának kiadása

Budapesti szerkesztő: Radnay Oszkár.

Budapesti szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. ker. Baross-utca 43. IV. 9.

Ausztria: Szerkesztőség: Wiener Auslandskorrespondenz, Wien, II., Taborsstrasse 7. Telefon: 40-3-22. Kiadóhivatal és olvasóterem: Österr. Anzeigen-Ges. A.-G., Wien, I., Wildpretmarkt 1. Telefon: Serie 62-5-95. Fiókokkal a vidéki városokban.

A Brassói Lapok egyes példányainak ára (Bukarestben is) 5 lej, vasárnap 6 lej; Ausztriában 40 paras, Csehszlovákiában 1 cK, Jugoszláviában 2 dinár. Magyarországon 20 fillér, Franciáországban 1 frank, egyebütt 6 lej értékű valuta.

Péntek, szeptember 30.

Kat.: Jeromos áld. + Prot.: Jeromos. — Görbe: Gergely nk. — Izr.: 5088. Thirsi 4. Gd. bñjt. — A nap: 5:58-5:41. — időjárás: Valószínűan kellemes idő, helyenként esővel és lényegtelen hóvaltozással.

Rádióműsor

(Középeurópai időszámítás)

Csütörtök, szeptember 29. BUDAPEST. 17.15 óra: Magyar dalok zongorán. 19 óra: Lohengrin, opera. 20.45 óra: Cigányzene. BECS. 16.15 óra: Zene. 18.10, 18.30, 19 és 19.30 óra: Előadások. 20.05 óra: Zene. Ennekkel. BRESLAU 16.30 óra: Zene. 18.50 óra: A cukorbetegség. 20.10 óra: Bariton hangverseny. 21.30 óra: Ukrai dalok. BRÜNN. 17.35 óra: A japánok. 17.45 óra: A cseh irodalom. 18 óra: Előadás. 19 óra: színelőadás. 20 óra: Filharm. zene. KÖNIGSBERG 16 óra: A svédek. 16.30 óra: Zene. 18.15 lej. előadás. 20.05 óra: Johannisfeuer, színmű 4 felv. Sudermantól.

— **Unitárius püspöki vizitáció Szeben.** Fogaras és Udvarhely megyékben. Az unitárius püspökhelyettes, dr. Boros György október első napján püspöki vizitációt tart Nagyszeben, Fogaras, Héviz, Datk, Alsórákos, Ürmös, Felsőrákos és Barót községekben.

— **Brassóban másodszor virágoznak a gesztenyefák.** A híresen szép brassói őszelő az idén sem tagadta meg magát. Napok óta kánikulai meleg sárgítja a leveleket és kényszerít árnyékba húzódní mindenkit. A mult-kori hidegek utáni mai forróság tévedésbe ejtett egy fiatal kis gesztenyefát, mely tavaszt érzett az új melegben. Hirtelen rügybe szöktette ágai hegyét s nemsokára fehér gyertyák csucsosodtak ég felé a sárga levelek között, megcsufolva minden hervadást. A sétatér látogatói pedig örülnek, mikor a fehér csodát látják s nem jut eszükbe, hogy az elkésett virág sohasem érik gyümölcsbe, mert a havasok felett nagy szürke felhők kezdenek gyülekezni.

— **Tex Richard Tunneynek méltó ellenfelet keres.** Newyorkból jelentik: Tex Richard, a chikagói Tunney-Dempsey boxmérkőzés rendezője a sajtó képviselői előtt nyilatkozott, hogy a nehézsúlyu boxhajók között válogató mérkőzést fog tartani, hogy kiszemelje közülük azt, aki Tunney méltó ellenfele lehet. A válogatásnál számításba jöhet az angol Poell Scot, az amerikai Camporo, az ausztráliai Henney és a spanyol Paulino.

— **A Becsület előadása.** A brassói általános munkás kultúregylet működvelő szakosztálya október 8-án, szombaton este a Redout összes termeiben táncdal egybekötött estélyt rendez. Színe kerül a legjobb működvelőkkel a Becsület című négyfelvonásos Sudermann-színmű. Jegyek előre válthatók az Erzsébet-uca 24 szám alatti Munkásotthonban és az előadás napján 6 órától a pénztárnál.

A nagyváradi rendőrség maga sem tudja, mit akar

Engedélyezték a pályaudvari növédelmi kirendeltséget, vagy nem?

NAGYVÁRAD. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Legelsőnek a Brassói Lapok adott hírt arról, hogy Nagyváradon dr. Lestyan Endre plebános és dr. László Kálmáné a Kath. Nővédelmi elnöknője éppen a Brassói Lapokban megjelent s a ravasz trükkökkel dolgozó leánykereskedőket leleplező cikcink hatása alatt, akciót indítottak a pályaudvaron létesítendő növédelmi kirendeltséget illetőleg. A kath. Nővédő már tavaly felállította s azóta nagy áldozatokkal tartja fenn a Nőotthon, ahol a magányosan Váradra érkező nők elhelyezést nyerhetnek; s most a Biharmegyei Nőegyesülettel a Zsidó Nőegylettel és a Román Nőegylettel karöltve megszervezték a pályaudvari inspekción is és ennek zavartalan működésére engedélyt kértek a rendőrprefekturától. A rendőrség azonban — mint a Biharmegyei Nőegylet elnöknőjétől Horváth Árpádnától értesültünk. Átiratban értesítette a nőegyleteket, hogy a pályaudvari működésüket nem engedélyezi.

A rendőrségnek ez az érthetetlen elhatározása városszerte nagy meglepetést kel-

— **Éhségstrájk a nagyenyedi fogházban.** Nagyenyedről jelentik: Az itteni fegyházban elhelyezett foglyok nagy része éhségstrájkba lépett. Főként a politikai foglyok részesülnek elviselhetetlen bánásmódban. A strájk már nyolc nap óta tart és a foglyok főként az egészségügyi sétat, havonta legálabb egy fürdőt követelnek és azt, hogy a kívülről kapott élelmiszerekhez hozzájussanak.

— **Száz millió lejt szavazott meg a kormány a jég és árvíz károsultak felségélyezésére.** A »Monitorul Oficial« 202. szeptember 13-iki számában megjelent a munkaügyi miniszter 21628 számú jelentése, melyben közli, hogy a minisztertanács felhatalmazta, hogy az inséges lakosságot lássa el élelem céljaira szolgáló tengerivel abból a 100 millió lejtől amit a népbankok központja, valamint a termelés és fogyasztási szövetkezetek központja a Banca Nationala által kapott. Ezt a 100 millió lejt vissza nem fizetés esetén az állam garantálja a Banca Nationalának. A tavasz és nyár folyamán Romániában min-nenél, hol nagy árvizek, hol pedig nagy jég verések voltak, melyek a lakosság természet, teljesen tönkretették. A szegény nép nagy nyomornak nézett volna elébe, ha a miniszterium a várva-várt segílyt nem adja meg. Az egyes falvak és városok nagyon helyesen teszik, ha idejében szervezkednek, hitelszövetkezeteket alakítanak és bejelentik igényeiket Bukarestben a népbankok szövetiségének ahol a kérdéses összeget felvehetik. A kormány ezen intézkedése mindenesetre nagyon tüdvös és reméljük, hogy ezt az olcsó sőt helyenként ingyenes gabonát valóban a nyomorgó osztály kapja meg, nem pedig a dísznőhizlaldák és szeszgyárak fognak belőle drága dísznőt hizlalni és italt termelni.

— **Bérmozgalmak az aradi villanygyárban.** Az aradi villanygyárban a munkásokkal kötött kollektív szerződés lejárt. A munkások arra való hivatkozással, hogy két éve nem kaptak emelést, mérsékelt bérjavítást kértek. Az igazgatóság ezzel szemben a vasárnapi bérmegterítés 50 százalékos redukciójá mellett foglalt állást. Mivel az igazgatóság ragaszkodik a redukcióhoz, konfliktusra van kilátás.

A világsajtó humora

Kohn a feleségével Táplóbutyókra utazik. Az egyik állomás előtt Kohnné megszólal:

— Látod, Móri, hogy változnak az idők. Azelőtt, amikor utaztunk és a vonat egy állomáson megállt, azt mondtad:

— Ne menj az ablakhoz, Herminkám drágám, mert ha az utasok meglátnak mind ide akarnak majd beszállni. Most pedig, ha a vonat megáll, azt mondd:

— Erigy az ablakhoz és dugd ki a képedet, mama, nehogy valaki beszálljon.

telt, mert hiszen épp a rendőrség csak most indított erélyes akciót a tilkos prostitúció letörésére. A nőegyletek áldozatkész, humanus vállalkozását a rendőrségnek egyenesen támo-nia kellett volna, mert hiszen a növédelmi világszerte áldásos eredményeket ér el a pályaudvari növédelmi kirendeltségek működésével.

Felkerestem ezért Bunescu Gheorghe rendőrprefektust, hogy a különös intézkedésre vonatkozólag tőle felvilágosítást kérjek. A prefektus ur azonban bokros teendői miatt nem állhatott rendelkezésemre s így csak Horváth rendőrigazgatót kérdezhettem meg, aki látható meglepetéssel értesült tőlem a Nőegyletek ügyének állásáról s kategorikusan kijelentette, hogy szó sincs betiltásról.

Ezekután szeretnők tudni, hogy ki adta ki a nőegyleteknek kikézbcsített beíllási rendeletet? Vagy csak félreértésről volt szó s a már kiadott rendeletet visszavonták? Tisztelettel kérdezzük, lehet olyan szervnek, mint a rendőrség ilyen tévedéseket elkövetni?

— **A csendőrségtől is sikasztanak.** Konstancából jelentik: A helybeli 11-es csendőrezrednél nagy visszaélésekkel fedeztek fel, melyeket Catin Stefan főhadnagy, az ezred pénztárosa követett el. A tiszt az ezredes és őrnagy aláírását hamisította és így mintegy két millió lejjel károsította meg az államot. A főhadnagyt több álliszttal együtt tartóztatták és átadták a hadbírósnak.

— **Református lelkészválasztás Szilágy-somlyón.** Szilágy-somlyóról jelentik tudósítónk: A szilágy-somlyói református egyház belső csendjét és békéjét az utóbbi esztendő alatt fájdalmas események borították fel. A pap és az egyházközség között támadt differenciák vége az lett, hogy hosszú huzavona után Zsigmond Károly lelkészt, aki pedig évtizedekig volt a szilágy-somlyói református egyházközség lelképásztora, fegyelmi uton mondatták le. Hosszu hónapok óta van rendes lelkész nélkül az egyház, amíg most papválasztásra gyűlték össze a hívek. A szenvedélyek még nem csillapultak le és így a jelölés kérdésében nem sikerült egységes állásfoglalást létrehozni. Először tízenegy lelkészjelölt pályázott a lelkész állásra, akik közül kilenc visszalépett s a választáson csupán az a két jelölt állt egymással szemben, akiket egyrészt a felettes egyházi hatóság, másrészt pedig a hívek jelentős többsége favorizált. Izgalmas jelenetek után a szemben álló dr. Nagy Gyula hátszegi és Köblös Endre volt brassói segédlelkész (jelenleg körösfői pap) között az utóbbi javára dönt el a küzdelem, jelentős szavazattöbbséggel. A kedélyek azonban még a választások után sem csillapultak le teljesen, s az elégedetlenkedők egy része állítólag meg akarja felelbezní a választást, amely pedig kétségkívül a hívek nagy többségének meglegedésére történt. Az egyházközség új lelkésze, Köblös Endre európai műveltségű és nagy tudású fiatalember, aki tanulmányait kitűnő eredménnyel külföldön végezte s minden szempontból mintaképe lehet az igazi lelképásztornak. Amennyiben a felsőbb hatóság, ami bizonyosnak látszik, jóváhagyja a választást, Köblös Endre rövid időn belül elfoglalja új hivatalát és a hívek remélik, hogy nagy tudásával és energiájával sikerülni fog visszaállítania a pártharcok által feldúlt egyházközségnek a béke és szeretet acélpilléreire nyugvó régi tekintélyét.

— **Megjavítják a nagyváradi utakat.** Nagyváradról jelentik: Nistor közunkaügyi miniszter 300.000 lejt utalt ki Nagyvárad városának a városon keresztülfutó megyei utak javítására.

Iskolaszüveget legolcsóbban

WEISZFEILER KÁLMÁN
papíráruüzlelében

Brassó, Kapu-u. 64. szám alatt,
a Brassói Lapok épületében szerezhet be.
(A Korona szálloda mellett.)

Iskolatáskák fiuk és leányok részére minden kivitelben, iskolai füzetek, rajzszerkek, körzők, vonalzők a legnagyobb választékban, a legolcsóbb árak mellett vételekényszer nélkül megtekinthetők.

Dusan felszerelt táktár utazási cikkeiben, kofferekben, ridikülőkben, aktatáskákban, pénztárcákban, utazókosarakban, zsebkésekben, szappanokban, fogkefékben stb.

Szombaton bezárja kapuját az aradi magyarság egyetlen ovodája

A vármegyei prefektura kilakoltatja Arad egyetlen belvárosi kisedovóját
- A város nehezen kezd hozzá új iskolaépítésekhez

ARAD. (A Brassói Lapok munkatársától) Az elmúlt napokban újabb csapás érte az aradi magyarság kisebbségi pedagógiáját. Aradon a belváros magyarságának egyetlen ovodája volt, amelynek legutóljára a vármegyei hatóságok adtak otthont az aradmegyei prefektura épületében.

Ebbe az ovodába ruinyomó részben a belvárosi magyar családok gyermekei jártak, ahol anyanyelvükön vezethették be az apróságokat az élet kezdeti tudományaiba. Ugy látszik a vármegyei hatóságoknak kellemetlen volt ez a szomszédság legalább is erre vall az a körülmény, hogy a prefektura váratlanul értesítette Olariu tanfelügyelőt, hogy sürgősen ürítse ki a prefektura helységét mert

ellenkező esetben október 1-ével kilakoltatás vár a belvárosi ovodára.

Indok: semmi. Intervenciók nem használtak. Szombaton az ovoda bezárja a kapuját. A magyar gyermekek kisedovója nélkül maradnak. A város többször megígérte ugyan hogy fölépítendő iskolaépületében elszállásolja a gyermekket. A terv azonban utolsó pillanatban lekerült a tanács szeptemberi ülészakánának programjáról s ezek szerint a napokban menthetetlenül uccára kerül az ovoda.

— Ma és holnap van a Boross-Kökény kabaré. Rendkívül nagy az érdeklődés a ma esti Boross-Kökény kabaré előadása iránt. Aki egy esetet jár akar eltölteni, okvetlenül nézze meg Borossékát. A legnagyobb tréfák és vigjátékok uralják a műsort, ezenkívül Boross Géza, Kökény Ilona és Kondor Ibo-lya magánélményeikről szentenciákat keltenek. Holnap csütörtökön teljesen új műsor. Az előadások fél 9 órai kezdettel a Redoutban tartják meg és jegyek a Redout pénztárána-élőre is megválthatók.

— A rothenburgi vasúti konferencia határozata. A rothenburgi nemzetközi vasúti konferencia tegnap befejezte gyűléseit. Az eredmény, melyet a román delegátusok elértek rendkívül kedvező Romániára nézve. Románia sikeresen kerestülvinni a román-német közvetlen áruszállítást magyar, osztrák, csehszlovák és lengyel területen át. Lengyelország az ő külön vasúti tarifája miatt Románia terve elé igyekezett nehézségeket gördíteni, azonban a román delegátusok elhárították ezt a veszélyt is. A pozsonyi és passai kikötők privilegiumot élveznek a csehszlovák illetve a német államtól. A két állam delegációt küldött ki, hogy a helyzetet megvizsgálva Romániára nézve kedvező határozatot hozzon. Végül az arad-csanádi vasútvonalról megállapították, hogy jogosított a nemzetközi forgalom lebonyolítására. A Románia és Németország közötti közvetlen vasúti összeköttetés január 1-én lép életbe.

— Belefutott a Marosba. Marosvásárhelyről jelenti tudósítónk: Szászrégenben egy Muresan Silvia nevű 22 éves leány, a ligetben sétált a Maros partján. Hirtelen epilepszia lepte meg, földre esett, onnan pedig befutott a Marosba, melynek hullámaiban végkép elmerült.

— Egy millió angol font a magyar vármegyéknek. Budapestről jelentik: A pénzügyi kormány tárgyalásai a Rothschild-csoporttal befejeződtek. A vármegyék újabb egy millió fontos kölcsönt kaptak, melyet már október első felében szétosztanak a megyék között.

Ma van a Boross-Kökény-es-é a Redoutban.

— Letartóztatások egy bukaresti hamis csőd miatt. Bukarestből jelentik: Megirtuk már, hogy Románia egyik legnagyobb terménykereskedő cégének két tagját, a Manissalán fivéreket letartóztatták hamis csőd miatt. A konstancai ügyészség újabban letartóztatta Papazian cégjegyzőt is, aki az utolsó napokban a Banca Romaneascától háromszázezer lejtt vett fel. A konstancai ügyészség ezenkívül Armenag Manissalán, a harmadik fivér letartóztatását is kéri.

Modern Muzgó

Szerdán és csütörtökön:

A POSTAMESTER

Orosz dráma.

A főszerepben: Ivan Moskwín.

— Egy szekér elgázolt egy kis gyermeket. A brassói Hátulso-utcában egy Oszkon János nevű torontalmegyei szekeres elgázolt a szekérével egy László Mózes nevű másfél éves gyermeket, aki rögtön meghalt. Jonescu komisszár a fuvarost letartóztatta és megindította a vizsgálatot.

— Református lelkészjelöltetés Zabolán. Zaboláról jelentik: Bajkó György, az orbai református egyházmegye esperese folyó hó 25-én iktatta be hivatalába a zabolai lelkész-szé megválasztott lelkészt. Az új lelkészt díszes lovasbandérium fogadta, Joan Oprea községi primár pedig megható beszéddel üdvözölte. A virágoktól gazdagon felkészített hatalmas diszkaputól nagy néptömeg kísérte a hosszú kocsisort a paplakig, ahol a református és katolikus egyházak képviselői tolmácsolták jó kívánságaikat Bedő Béla új lelkésznek. A templom népezség keretében Bedő megtartotta magasan szárnyaló székfoglaló beszédét. Istentisztelet után 80 terítékes bankett volt, melyen számos pohárvendéglő hangzott el.

Ma van a Boross-Kökény-es-é a Redoutban.

— Koszorúmegváltás. Mandl Dezsőné édes atyja elhalálozása alkalmából Csathó Ida 200 lejt adományozott koszorúmegváltás címén a róm. kath. szegény gyermekek felsegélyezésére, melyért halás köszönetet mond a róm. kath. nőegylet.

— A vonat alá vetette magát az utasok szeme láttára. Kolozsvári tudósítónk jelenti: Borzalmas látványban volt részük ma reggel az expressz-vonat utasainak. A kanyarban futó vonat ablakaiból tisztán látták, hogy egy ember a mozdony elé szalad és a kerek alá veti magát. A mozdonyvezető fékezett, de már nem tudta a szerencsétlenséget elhárítani. Kiderült, hogy a halálraaszott ember Jurka Dumitru munkanélküli munkás, aki kegyetlensége miatt akart az élettől megválni. Súlyos sebekkel a kórházban haldoklik.

— Anarchisták fel akartak robbantani egy személyvonatot. Lyonból jelentik: A páris-lyoni vonalon Barba és Collanges állomás között négy bombát találtak a sínek között, melyek az esőzés következtében egynek kivételével nem robbantak fel. A legkisebb bomba explodált ugyan, de csak kevés kárt okozott. A vonat, amelyet fel akartak robbantani, nyolcvan kilométeres sebességgel rohant. Biztosra veszik, hogy a merényletet anarchisták tervezték.

— Hitelesített magyar rekordok. Budapestről jelentik: A MASZ intézőbizottsága tegnap hitelesítette Késmárki 194 cm-es magasugró rekordját, Belloni 4 p. 05.2 mp., 1500 méteres futórekordját, Hora FTC 32 p. 09.8 mp.-es egy mértföldes gyaloglórekordját.

— Új olasz négyszáz méteres rekord. Genovában Garguillo 49 mp. időre javította a négyszáz méteres síkfutás olasz rekordját.

Kávéházban, étteremben és mindenütt, ahova magyarok járnak, követelje a „BRASSÓI LAPOK”-at, Románia legelterjedtebb magyar napilapját.

Hirtelen időváltás

gyakran okoz meghűlést. Csúsz, köszvény, ischias, neuralgia ilyenkor fokozottabban érezhető.

A Rózsát féle

Aspirin-tabletták

enyhítik a fájdalmakat és megnyugvást hoznak. Ügyeljünk az eredeti csomagolásra a fehér-zöld-piros papírszalaggal.

Budapesti értéktáza. Zárlati árfolyamok pengőben: Magyar Hitel 90, Osztrák Hitel 55.5, Salgó 79.5, Rima 127.7, Déli vasút 15.2, Államvasút 25.7, Kohó 4.8, Atlantika 2.48, Ganz-Danubius 204, Köszén 749, Nasici 176.5, Földhitelbank 89, Viktória malom 2, Pesti Magyar Kereskedelmi 132, Beocsini 245, Urikányi 188, Láng 119, Lipták 13.5, Schlick 86, Brassói 40.75, Cukoripar 241.75, Hungária műtrágya 70.5, Olasz-Bank 69.5, Angol-Magyar 92.5, Leszámitoló 95.1, Magyar-Cseh 22.5, Nova 43, Izzó 128.75, Magnezit 233, Ofa 97.5, Pesti Hazai 244.

Ma van a Boross-Kökény-es-é a Redoutban.

(*) Astra (Apolló) Mozgó. Szerdán. csütörtökön és pénteken »Az ősi nagygyakorlat« című nagyszabású film lesz vetítve. A főszerepben: Hanny Weisse. Szombattól a szezon legkimagaslóbb filmeseménye: »Dagfin« lesz vetítve. A főszerepben: Paul Wegener, Paul Richter, Marcella Albini. Szenzációs lesz a filmben előforduló ski verseny és a hóval borított nagy legyek látványossága.

(*) Dr. Jekelius Alfréd főorvos naponla rendel 10—12-ig és 2—4-ig beszéleti, belső és női betegknél. Alsó-Villa utca 2 szám alatt (Villa Peten). Röntgenlaboratorium. fényterápia.

(*) Francia-német nyelvtanítás. Schunn Mihályné francia és német nyelv sikeres tanítását október 1-én újból kezdi. Árvaház-utca 23.

(*) Dr. Kálna Ernő belgyógyász és ideg-orvos külföldi tanulmányutjáról visszaérkezett s rendelését (Kapu-ucca 8. sz. a.) újból megkezdte. Telefon 6-36.

(*) Ha kotta kell önnek, forduljon a Hegedüs hírlapiroda zeneműoszlályához Oradea-Nagyvárad. Mindent megkap. Olcsón és gyorsan. Kotta-jegyzékek ingyen.

Szerkesztői üzenet

Egy előfizetőnek. A »Loteria Sinistrati-lor« teljes nyeresmény jegyzékét nem közölhetük, mivel ez tulsok helyet venne igénybe. A jegyzék közlése a rendezőség kötelessége lenne, amely eddig ilyen irányú intézkedést nem tett. Talán a húzás befejezése után!

Iskolák figyelmébe!

Román-magyar szövegű iskolai felvételi-, előmeneteli-, mulasztási-, haladási-napló könyvek és nyomtatványok, valamint értesítőkönyvecskék raktáron kaphatók a Brassói Lapok nyomdavállalatánál: Brassó, Ferdinánd király-köru 6.

Postai megrendeléseket gyorsan és pontosan intézzük el.

MEZŐGAZDASÁG

A brassói mezőgazdasági kiállítás eredményei

Akik távol maradtak a mezőgazdasági kiállítástól — Háziipari, szalmakalap, gém és vadászati kiállítás — Postagalamb verseny

BRASSÓI (A Brassói Lapok kiadójától.) Megírtuk már a brassói mezőgazdasági kiállítással kapcsolatban, hogy annak kereténél csoportja elszomorítóan szegényes volt. Ha újra rátérünk erre, azt azért tesszük, mert nemcsak itt, hanem az egész országban egészséges versenyszellemet kell teremteni; ennek a távolmaradásnak ugyanis olyan okai vannak, amelyeket egészséges közszellem nem tűr meg és nem tud elviselni. Aki a különben olyan nagyszabású brassói mezőgazdasági kiállítást látta, az joggal következtethetett volna arra, hogy Brassóban és a három vármegyében egyáltalában nincsen a háziipari, szalmakalap, gém és vadászati kiállítás. Ez a távolmaradás a szakköröknek valóságos szégyenletes közömbösséget mutatja, — a szakembereknek tudniuk kell, hogy nemcsak joguk, hanem kötelességük is a kiállításokon való részvétel, mert ezek a közönségnek és a szakköröknek kölcsönös nevelése feladatát is szolgálják és hogy a jelentősebb cégeknek áldozatok árán is becsületbeli kötelességük az, hogy reprezentatív gyűjteményeket küldjenek a kiállításokra. Sajnos, ennek a közszellemnek annyira nincs nyoma a kamérai terület keretisének körében, hogy a kiállítás vezetőjét még az a kertész is cserben hagyta, aki pedig a rendezés és a zsűrizés feladatát vállalta magára.

A kertésznek így nem is jutott sem hely, sem megfelelő érmék, és így a kiállító Gábori Kertésznek csak ezüstéremmel lehetett jutalmazni, noha az aranyat érdemelt volna. Hízléses volt a Wilk Ferenc kiállítása is, aki szintén ezüst érmet kapott. Arany helyett. A vágott virágok csoportjának hírt Balázs Árpád, a fiatal brassói kertész mentette meg, aki szép dáliaikat, gladiolusokat és Chabert szegfűket állított ki és ezüst éremben részesült. A kőzeteket egyetlen kertész sem képviselte. A gyümölcs csoportban Horváth Kriszta kertész 96 fajta nemesített körte és almát állított ki és megérdemelten aranyéremben részesült. A zöldségtermelők közül több kisebb termelő kapott kitüntetést.

A házi ipari csoport román és szász kézimunkái nemcsak a házi ipar szempontjából hanem etnográfiai is igen értékesek voltak. Itt is több kitüntetést osztottak szét. Fájdalmasan nélkülöztük a magyar, székely kézimunkák kiállítását. A Magyar Nőegylet nem látta át s nem ismerték fel a kiállítás fontosságát, — de bizunk benne, hogy a munka ebben az irányban is megindul és a legközelebbi kiállításon már a gyönyörű székely népi alkotások is az őket megillető szöveghez jutnak.

A háziipari csoporttal kapcsolatban jóleső meglepetés volt Sexty Kálmáné, krisztusi magyar evangélikus lelkész nejének kiállítása, aki fáradhatatlan munkával meg-honosította falujában a szalmakalap fonást és a népies minták mellett kitűnő ízléssel készített modern mintákat is mutatott be. A kalapok, a fonatok festése, maga is a háziipari üzemekben készül és minden elismerést megérdemelt.

Az erdészeti ipar csoportjában aranyérmet nyert a kiváló brassói Kocsis András és fia cég parafettáival és faipari tömegcikkeivel. Ugyanebben a csoportban még Szócs András nyerte el a magyar kitarítás és ügyesség jutalmát, bronz éremmel.

A gépkészítésnek tisztán csak bemutató jellege volt, az egyes gépek ugyan üzemben, de nem termelő munkában kerültek a közönség szeme elé és így a teljesítményekről nem mutattak kellő képet. A művészeti kiállítás hatását lerombolta az, hogy több helyre volt szétáraholtva, s a tej és tejtermékek kiállításával nem foglalkozhatunk részletesen, holott a kitüntetett Brassói tej-szövetkezet termékei közfigyelemben részesültek.

Az Erdélyi Kisállattenyésztő Egyesület kiállítása felülmúlta a múlt évi gazdagság és az anyag teljessége tekintetében. Csak a háziipari kiállítás volt szegényesebb az idén. A kiállítás rendezésén, a díjazás szakszerűsége látszott, hogy az egyesület most már több évi tapasztalatokkal rendelkezik, az pedig öröndetes tapasztalat volt a kiállítás, hogy az utóbbi években, olyan bősé-

gesen behozott külföldi tenyésztőzrsek ivadéka közl igen szép példányok voltak itt láthatók. A kiállítás tanúsága az, hogy a hustermlő baromfiak helyett, mint amilyenek a Plymouth Rocks, az Orpington, a Brahma, a Langshan, inkább a bőven tojó fajtaikat, továbbá a vizisárnyasokat, a pulyka és a postagalambok tenyésztését kellene fejleszteni. A kiállítás kitüntetettjeivel sajnos nem foglalkozhatunk, — a magyar tenyésztők itt is szép sikereket könyvelhetnek el. A magyar gazdák részvételét azonban itt is fokozni kell és fontos, hogy minél több helyen alakuljanak meg az egyesület helyi csoportjai a magyar községekben.

Az egyesület postagalamb versenye a ploesti-brassói vonalon folyt le a Tömös-Predeal-Sinaia vonalon elterülő havasok felett. A tréning alatt a hegyi ragadozó szárnyasok hihetetlen károkat és veszteségeket okoztak a versenyanyagban, mert annak körülbelül háromnegyedrészt elpusztították, az eredmény azonban annál fényesebb. Ploestből 19 galambot indítottak és mind megérkezett. Első díjat Puiu Aurél 58. számú galambja kapta, amely a 115 km. távolságot 106 perc alatt tette meg, második díj a hegyi dandár I. zászlóalj 8. számú galambja (115 perc), a harmadikat Salmen György, 264 számú galambja (171 perc).

A vadászkiállítás főreze a Popovici P. gyűjteménye volt, amelyben sok külföldi fírofeát is láttunk. Sok szép tárgyat állított ki a brassói vadászegyesület is, köztük a Helf szép zsákmányait. Feltűnő volt a magyarok távolmaradása a kiállításról. Háromszék és Csik megye vadászai nem jelentkeztek. Kár, hogy a vadászok nem közlik sem a lövtáblázatokat, sem a mérgezési táblázatokat. Milyen érdekes volna például egy olyan vadásznak a lövési eredményeit látni, mint Pröhle Gusztáv, a zágoni birtokos, aki a duvadak elleni küzdelmet vezeti s a kinek érdeke az, hogy a Kisborosnyó és a szomszédos községekben már lehet a havasokon legeltetni. A kiállítás egyébként túl sok a régi vadászszákmány. Díjakat kaptak medvéért Popovici P. és Feyér Árpád, szarvas agancsokért Pröhle G., Miess L. és Speil Ernő. zerge kajmókért Schuttmayer E. Sajnos, nem sorolhatunk fel minden díjazottat. A kiállítást szépen díszítette Koicsváry tanár fegyvergyűjteménye, többnyire a kalonai fegyverekkel.

S még egy rossz szó a közönségről. A kiállítás arra való, hogy azon első sorban a gazdák tanuljanak. De sem román, sem szász, sem magyar kisgazdák nem láttunk a kiállítás, ami olyan fájdas tünnet, hogy ezzel külön cikkben is érdemes lesz foglalkoznunk. A mostani érdektelenség mellett a kiállítás célját téveszti, mert nem az annak a célja, hogy a városi közönséget szórakoztassa, hanem az, hogy a gazdák fejlődhesenek.

A MAI PÉNZPIAC

Szerda, szeptember 28

A világpiacon: Semmi változás.

A belső piacon: Semmi üzlet. Délen: egy olasz lira 8.89 lej, egy dinár 2.90 lej, egy francia frank 6.38 lej, egy osztrák shilling 22.80 lej.

Zürich. Devizák (zárlatban a tegnapi zárlattól való eltérések). Nyitási árfolyamok svájci frankban: száz német márká 123.52 és fél (+0001 és fél), egy dollár 5.1860 (+0022 és fél), egy angol font 23.23 és fél (-0025), száz francia frank 20.35, száz olasz lira 28.29, egy cseh korona 15.3712, száz dinár 9.13, száz lej 3.24, száz pengő 90.70, tízezer osztrák korona 0.7307 és fél.

A BRASSÓI LAPOK előfizetési díjai: egy évre 1000 lej, fél évre 520 lej, negyed évre 270 lej, egy hónapra 100 lej.

— amely felekezet papjai, tanítói és tanárai, nemkülönben az állami iskolai tanítók és tanárok is a fenti előfizetési díjaknak csak a felét fizetik.

Az előfizetési díj legkönnyebben postautalványon küldhető be a kiadóhivatal címére.

Előfizetőink 25 százalék kedvezményt kapnak minden könyv után, amely a Brassói Lapok könyv-osztályának kiadánya. — jegyzéket kívánságára bárkinek portómentesen küldünk.

A CSAVARGÓK KINCSE

Regény

(27)

Írta: Szekula Jenő

— A pénz nem boldogít — mormogja melán.

Elindult a szélesre taposott macsiut mentén, amerre egy ismeretlen fal magas tornyai integettek.

Magányos cserényhez ért Csak egy idős, magas parasztasszony volt horn és tizedes leányunokája. Először megijedek a zúllott külsejű csavargótól, — de azután szívesen kiálták meg, köcsög aludttejjel, körtével és széles karaj fekete rozskenyérré.

Elmentében még hallja, hogy az öregasszony így szól a kislányhoz:

— Jámbor kődjis az ebadda. Biztosan egy fillér sincs a zsebében, a szegénynek.

Elpirult. Hogy gazdag ember letére még mindig koldulni kénytelen.

Kedve volna visszafordulni és a parasztnőt egy százdolláros bankjeggyel ajándékozni meg. De ebből nagy félfordulás származhatna s még magára vonná a környék csendőrségének a figyelmét. Pedig szeretne már megszerezni elkerülni erről a vidékről.

Késő este éri el a kisvárost. De nem vonul be. A városkának vasutja is van. Ő egyenesen a pályaudvarra siet.

— Mikor indul vonat Pestre? — kérdezősködik.

— Egy óra múlva.

A pénztárhoz lép. Szíve hevesen dobog. Ujjai között mintha villamosáram mozgatná, reszketően sístereg az egymillió koronás bankjegy.

— Harmadosztályu jegyet kérek, Budapestig. — dadogja.

Fél, hogy a pénztáros durván, idegesen ráförmed, majd és felkölti ezzel a posztoló rendőr figyelmét.

— Hát maga, hol lopta ezt a nagy bankót, barátom?

Szerencsére a boldog 1924-es esztendőben vagyunk, mikor a kopottemberről sem ritka a díszes, nagycímletű bankjegy. De a pénztáros így is dühög és pattog dühösködve.

— Mindenki nagypénzt hoz váltani. Hát én meg hogy adjak vissza?

De azért csak kiadja a jegyet. És a viszájáró pénzeket is leolvassa a csavargó reszkető kezébe.

A vasuti kocsmá söntésében Homoki meg is vacsorázik. Borjupörköltet rendelt és három korsó frissen csapott sört nyelt el rája hirtelen, hogy megnőjjön a kedve és bátorsága.

Cigaretta is vásárolt.

Még életében nem volt ennyire boldog.

Fütyörészve kap föl a berörögő vonat egyik harmadosztályu kocsiába.

x

A Drimó.

Az első éjszakát Pesten a pályaudvaron töltötte, magas szénhalmok között. Kis, alacsony odú, mint valami kutyáé. — az örök szokott itt meghuzódni fergeteges időben. Már ismerte ezt a helyet, — máskor is szolgált menhelyül — ha földi és hajlék nélküli bolyongott az uccákon. Fűrészszó, gyors pillantással tekintett körül a sötétben.

— Itt jó lesz. — dörögte, míg magára huzta a deszkarakta ajtaját.

Mehetett volna szállodába is. — fu... volna a pénzéből — de takarékoskodnia kell. Előbb tisztességes rend ruhát kell kovácsolnia valahol, hogy visszanyerje ember formáját; ily törongyoson nem válthat dollárt. — az emberek rendőrért kiáltoznának és poroszlók kezére juttatnák menten.

— Majd holnap! — dadogta fogvaogva.

Végig dőlt a nyirkos, átlázott szalmán. Hűvös és viharos idő volt s az alacsony, korhadott mennyezet deszkahasadékán beszűrgett az eső. Fölgyűrte kabátja gallérját, hogy meg ne fázzon. De boldog volt és megelégedett. — mint a királyfi, aki az éjszakát a falakon kívül, valami nyomorúságos vityilóban tölti, hogy másnap, tarsok és örömlőjének között, rózsaszőben fellobogózzon, színyes erkélyek alatt, a nép öröngő lelkesedésén vonuljon be a városba. Holnapra majd neki is fölvirrad, — ha nem is az égiek, hanem az ördögök kegyelméből — s mire kisért a nap, megkezdődik az ő királysága is.

(Folyt. köv.)

Kiadó: »Brassói Lapok« nyomdája.

KISIPAR

Országos iparoskonferencia Aradon

Október 16-án több száz iparosvezér vonul föl Aradon, hogy az ország nagyjai helyett a csatolt területek halálra ítélt kézműiparosának megmentéséről tanácskozzék és az iparos osztály jövő magatartását megszabja

ARAD. (A Brassói Lapok aradmegyei szerkesztőségétől.) Kilenc év óta nincs nap hogy valamelyik sajtóorgánus hangot ne adna annak a sponlán tájadalomnak, amely a végső pusztulásra ítélt Erdély-Bánság-i iparos osztály közel százezer nyomorgó kismesteréből tör elő. Alig van hét vagy hónap, hogy Erdély-Bánság valamelyik helységében ne volna iparosgyűlés, amely kézzel-lábbal tiltakozik a magas adók, a tendenciózus vámtarifa, a végtelenségig fokozott illetékek és a jogbizonytalanság ellen, amely ennek a hajdan olyan virágzó osztálynak megélhetését veszélyezteti. Valóban, nem lehet mondani hogy az iparososztály szó nélkül megy a számára olyan gondosan elkészített vágóhidra. Aradon székelő országos intézménye, az Ipartestületek Szövetsége kétségbeesett munkát fejt ki, hogy a mindenkor kormány figyelmét felhívja rá, mennyire nem egyszerű gazdaságpolitika, közel százezer adófizető iparos existenciájának tönkretétele az adókon alapuló államgépezetre nézve. Az aradi szövetség munkája azonban eddig hiábavalónak mutatkozott. A memorandumok, a panaszok százait küldötte eddig Bukarestbe és alig néhányra kapott választ. A szövetséget tehát tudomásul veszik Bukarestben, csak hogy nem adnak rá semmit.

Az iparosgyűléseken annyi hangoztatott tizenkettődik óra azonban most visszavonhatatlanul elérkezett. Az iparososztály nyomora eddig elképzelhetetlen arányokat ért el. Olyan városokban, amelyekben az iparososság száma alig éri el a két ezret, százával adják vissza az iparengedélyeket. Beállanak inkább munkanélküli munkásnak. Így legalább megszabadulnak az adóvégrehajtottól. Vannak városok és szakmák, amelyekben az iparoság az utóbbi néhány év alatt felényire csökkent. Az átlagos csökkenés is jóval meghaladja már a 25 százalékot. Előre megállapítható, hogy az általános gazdasági és közlekedési krízis, a mindenek fölött uralkodó pártpolitika és az a tervszerű rosszindulat, amellyel az iparoságnak eddig minden kormány részéről számolnia kellett, végül is az osztály teljes kipusztulására fog vezetni.

A százezer családfő azonban nem hagyja egykönnyen magát. Erdély és Bánság minden részéből megnyilvánuló kívánságnak eleget téve az Aradon székelő Ipartestületek Szövetsége nagy fontosságú lépés megtételét határozta el.

Október 16-án országos iparoskonferenciát tart,

amelyen Erdély-Bánság valamennyi számottevő iparosvezére megjelenik. A konferencia dönteni fog arról, hogy a kétségbe esett helyzetben levő iparos osztály milyen magatartásra határozza el magát.

Az ügyben kérdést intéztünk Reinhart Gyula butorgyárhoz, az Ipartestületek Szövetsége nagytekinélyű ügyvezető elnökéhez.

— Az iparos osztály helyzete valóban kétségbeesett — mondotta Reinhart. — Nincs az ország gazdasági, jogbiztonsági, politikai mizériájának olyan procedense, amelyből ez a munkája után élő és a polgári rend egyik erős oszlopát alkotó osztály hatványozott mértékben ne venné ki a részét. Az október 16-iki aradi országos iparoskonferencia részünkről a súlyos helyzethez méltó kétségbeesett lépés. Valamit határoznunk, valamit tennünk kell, ha nem akarunk áldozatul esni a minden oldalról fenyegető veszélynek.

— Az aradi iparoskonferencia — folytatta az illusztris iparosvezér — két részből fog állani. Első részében Erdély és Bánság minden egyes ipartestületének kiküldött reprezentánsai a legsúlyosabb sérelmek beható vizsgálata kapcsán a hathatós orvoslás módjait határozzák meg és azt a magatartást, amelyet Erdély és Bánság kézműiparos társadalmának saját léte érdekében tanúsítania kell. A konferencia második részében

országos szövetségünk belső dolgaival fogunk foglalkozni.

— A részletes program? Igen, nagyján már az is meg van. Ői adópolitika, amely nem öletszerűleg veti ki és emeli fel az adókat, hanem a reális jövedelmi és vagyoni állapot alapján. A forgalmi adó, a maximális és árdarabítási törvény eltörlése. Az iparosok kötelező könyvvizetésének alapos revíziója. Állásfoglalás a novemberben parlament elé kerülő új munkakódex és az új munkásbiztosítási törvényjavaslat tárgyában. Az iparpártolási törvény revíziója, hogy lehetővé tétessék az iparoság részesülése is a hadseregszállításokban. Végül egy erőteljes építkezési kampány, amelynek eszközését az idei építési szezon teljes csődje után jövő szezonra egyedül a kormánytól várhatjuk és követeljük.

A fentiekből kétségtelenül megállapítható, hogy az aradi országos iparoskonferencia nem szimpla iparosgyűlés lesz. Egy haláltáncát járó társadalmi osztály több száz kiváló képviselője, cipészek, asztalosok, csizmadia, pékek, kőművesek, szabók tömege vonul fel Aradon, hogy a végzetes napokban tanácsot üljön az ország nagyjai helyett arról, megmenthető-e még a bércecs Erdély és a termékeny Bánság tisztes ipara. (N. G.)

KÖZGAZDASÁG

Bratianu Vintila már a parlament elé vágyik

BUKAREST (A Brassói Lapok tudósítójától.) Bratianu Vintila pénzügyminiszter arra kérte a kormányt, hogy a parlament megnyitását ne halasszák el október hó 15-ikéről. A kormány tagjai elvben elfogadták a pénzügyminiszter kérését, azonban véglegesen a szombati minisztertanács dönt, valószínűleg az elhalasztás ellen.

Az új parlamenti időszak a királyi felirat megvitatása után először a miniszteriumok átszervezéséről szóló törvényjavaslattal foglalkozik. A belügyminisztérium átszervezésére már meg is alakult egy bizottság, amelynek javaslatát Duca miniszter már tanulmányozza.

Szimpla és dupla gummiköpenyek

reklámárakon csak a

Fabrica „BERNHARD“

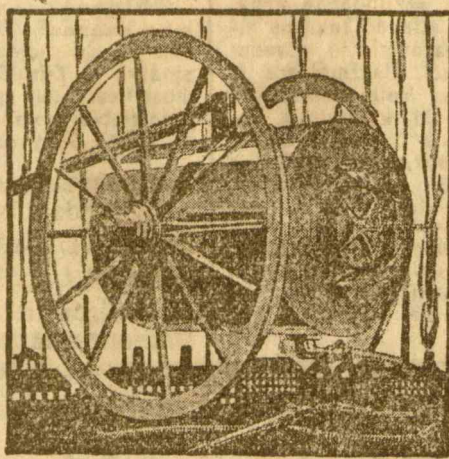
cégnél kaphatók, București, Strada Șelari 10, Etaj 1.

Telefon 65/60.

2623

Engros és detail eladás.

Képviseletet keresek minden megyében.

Tüzi fecskendő, a vagyon óre.

Kedvező fizetési feltételekkel szállítja

M. CARNIOL FIUL (Technikai osztály)

BUCUREȘTI, STR. CAROL I, 24-30. SZAM.

TELEFON: 70/71. 54/1.

Fő a szövet!

A rossz szövet elrontja a legjobb alakot. Igazi hölgy ma csak egyszerűséggel és a jó szövetek felhasználásával lehet elegáns. Üzletében elsőrendű szöveteket talál.

Julius Nedoma

IRODALOM, MŰVÉSZET

Luise Gmeiner zongoraestélye

Luise Gmeiner, a brassói származású, Németországban élő és ott nagy elismerésnek örvendő zongoraművésznő két évvel ezelőtt hallottunk itt Brassóban. Művésze tegnap este is ugyanazon a tiszteletet parancsoló magaslapon volt, mint amikor utóljára hangversenyzett, lényeges fejlődést, felfogásbeli változásokat nem észlelhettünk, a minthogy Luise Gmeiner már akkor is olyan zongorázónak mutatkozott meg, akinek erős mesterségbeli tudása, kitűnő izlésből táplálkozó interpretálási módja és játéktípusa egy harmónikus, leszűrt művészegénység két pót tárták elénk. E szolid leszűrtesség megfigyelésére alkalmas volt Brahms c-dúr szonátájának előadása, melyet a művésznő előbbi hangversenyén is játszott. Brahms nagyon érdekes és jellemző ifjúsági műve, amely a saroktételben Beethoven hatását mutatja a scherzóban a hofmanni Schumannnal, az intermezzók Schumannjával, tart bensej rokonságot és a bűbajos népdalantában szólaltatja meg a legvalószínűbb Brahmsot, — ez a szonáta Luise Gmeiner kezei alatt tegnap is csaknem maradék nélkül érvényesült: az első tétel fiatalos lendülete, néhol ünnepi pathosza, az andante nemes egyszerűsége, a finale könnyed száguldása — mindez nagyon jól fekszik a művésznőnek, tartalmilag és technikailag is; kitűnő technikája diadalmas, tudott Brahmsnak gyakran zongoraszerűtlen írásmódján. Schumann Szimfóniai Etűdjének előadása — minden értéke mellett — bizonyos temperamentum hiányában szenvedett. Tulságosan »leszűrt« játék volt ez. Emlékszünk még a két évvel ezelőtt remekül játszott c-dúr fantáziára: Luise Gmeinernek erős kapcsolata van Schumannnal. Egyes részek az etűdekben is szépek voltak, így a nagyon domborúan tagolt téma, a kísértetiesen fátyolos schumann hangulattal teli, magukba mélyülő zenei reflexiók, — de a ragyogó és pompázó részek, a nagyszerű utolsó variációk diadalmas ujjongása nem jött ki kellőképpen. Ez volt a megnyitó szám: a művésznő nyilván még nem játszotta eléggé be magát. Annál élvezetesebb volt az utána következő: Beethoven c-moll szonátája. (Hatalmas és stílusban, romantikus alaphangra jól összefogott program: Schumann csúcspontja után a Beethoven: a szonáták szonátája, opus 111.) Az első tétellel, különösen a bevezető résszel, nem értettünk egyet, ide vakmerő kontrasztok kellenek, szilaj erő és legnagyobb pathosz. A ritardando tulzása mocoros volt. De kiváló szépen sikerült a művésznőnek az isteni adagio. Gyönyörű, lélekző frazirozása, billentésének kifejező volta, éneklő legatója, az egész tételnek gyönyörű egységes felépítése — elsőrangú interpretációt eredményeztek: ez volt az est fény pontja. Regernek három nagyon szellemes silhouetete egészítette ki a műsort. Regert igen jól érzi Gmeiner, ezeket a nagygényű apróságokat is pompásan adta elő és nagyon finoman és előkelően egy ráadásul játszott Chopin nocturnet, — talán a legszebb Chopin interpretáció, melyet eddig tőlünk hallottunk.

H. H.

Ügyeljen a „Teáskanna” vényjegyre!

Kapható minden jobb fűszer és csemege-kereskedésben. — Nagybeni lerakat csakis viszonteladóknak
Czitrom Aladár teaimporteur, Brassó,
Kapu-utca 25.

A Herz-féle kölcsönkönyvtár legújabb beszerzései:

Ponson du Terrail: A rejtélyes örökség.
„ „ „ Baccarat diadala.
„ „ „ A szivrend lovagjai.
Courths-Mahler: A névtelen titka.
Karinthy: Notesz.

A Brassói Lapok előfizetői a kölcsönkönyvtárat féláron vehetik igénybe.
Igazolványok a kiadóban.

A LEGSZEBB KELETI REGÉNY! PANAIT ISTRATI: KYRA KYRALINA

Francia eredetű fordította:

HORVÁT HENRIK

Egy nagy francia ujság szerint: „...Őszinte, eredeti, festői könyv ez, melyet el kell olvasni és amelyet örömmel fog olvasni mindenki.”

Ára 130, kötve 180 L.

Kapható minden könyvkereskedésben. Postai megrendeléseket ajánlva, portófelszámítás nélkül elintézi a

Brassói Lapok Könyvosztálya.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára: 6 lei. — Vastagabb betűvel 12 lei. — Állást keresőknek 25% engedmény. — Legkisebb apróhirdetés ára 60 lei

Ugyanazon szövegű apróhirdetés többszöri feladása esetén minden három fizetett megjelenés után egy ingyen-megjelenést adunk. Hirdetési díjak előre fizetendők. — Csak válasszal válaszolunk.

Minden előfizetőnek, aki az „előfizetési díj” nincs hátralékban, mindaddig, amíg előfizetése tart, havonként egy tíz-szavas apróhirdetést teljesen ingyen közölünk a Brassói Lapokban. Aki valamely hónapban az ingyen hirdetésre szóló jogát nem veszi igénybe, az a következő hónapokban az elmulth hónapokra visszamenőleg ezt a jogát már elvesztette. Ezzel szemben azonban joga van minden előfizetőnek későbbi, ezután következő hónapokra szóló jogát előre igénybevenni, még pedig annyi hónapra, ahány hónapra az előfizetési díjat ténylegesen előre befizette

Vétel — eladás

Elsőrendű pergeltbőr, két- és háromtáblás (araszos téli szalonna kapható nagyban 56, kicsiben 60 lejes áron Kádár Mihály mézárósnál Brassó, Kapu-utca 49. 8322

Keresek 2-3 hónapra egy kis wertheim szekrényt kiköcsönzésre esetleg megvételre. Cím 8358 sz. alatt a kiadóban.

Fűszerüzleti stélázi és puit eladó Hosszu u. 14 „Sieger”. 8374

Jókarban levő balkarus cipész gép eladó Hosszu-utca 14 „Lieger” 8375

A Hosszu-u. 185 számú ház eladó. — Értekezni ugyanott. 8378

Állást nyerhet

Házvezető vagy háztartás vezetésére ki perfectül főz, október 1-i belépésre kerestetik. Ajánlatokat Címer Hirlapiroda Árud. 8390

Kályhaszerelőket keresünk azonnalra Depositu fabricel de sobe din Sfântu Gheorghe București, Bdul Elisabeta 55. 8357

Perfectül főző feltétlenül tisztességes intelligens középkorú házvezetőnő keresek vidéki orvos részére. Fényképpel, referenciákkal, fizetési igénnyel ellátott ajánlatokat eddigi működés feltüntetésével a kiadóban levő címre kérem. 8362

Intelligens, középkorú gyermektelen törekvő család 10 ezer lejt fizet, esetleg 20 ezer óvadékot ad Brassóban vagy környékén bármilyen műgyárban, üzemben, gazdaságban, nagy vendéglőben vagy szállodában azonnali, állandó lakásos alkalmazásért, jó jövedelemmel. Elszámolásra is átvessz. Volt üzemvezető, műszaki hivatalnok, román is, ügyes, mindenhez értő házvezetőnő. Cím Bándi Lajos Presmer, Béka-utca 307. 8363

Gyógyszerésznek esetleg férfi okleveles azonnalra kerestetik. Ajánlkozást kér Holicska gyógyszerész Ineu, jud. Arad. 8381

Elsőrangú női hajvágó azonnal felvétetik. E. Humayer, hölgyszobrász Brassó, 8383

Állást keres

Gazdasági vezető állást keres Romániában vagy Magyarországon nagy gyakorlattal bíró, magyar, román, német nyelvet beszélő, kaucióképes szakember. Komoly ajánlatokat a Brassói Lapok marosvásárhelyi fiókkiadójátalában kér. 8218

Retosour állást keres azonnali belépésre. Ajánlatokat „Fényképész” jelíge alatt a kiadóhivatal továbbít. 8372

Gépirónői állást keresek Beszelek románul és magyarul. Megkereséseket 8375 sz. alatt a kiadóhivatal továbbít.

Perfekt román-magyar 4 középiskolát végzett urileány nevelő vagy társalkodónői állást keres. S. D. Satulung 985. 8399

Lakás

Világos, egészséges, portmentes helyen fekvő különbejáratu csinosan bútorozott szobát keresek mielőbb feltétlenül uri családnál. Cimeket árajánlattal együtt „Csöndességre vágyó” jelígre a kiadóhivatalba kérek. 8382

Brassóban jóforgalmu vendéglő haszonbérbe kiadó. Cím 8378 szám alatt a kiadóban.

Vegyes

Megörkezett a Tündér-ujjak szeptemberi száma, pompás tartalommal 60- lejtért portómentesen küldi: a Brassói Lapok Könyvosztálya. S. 3

Hölgyek, rendeljék meg azonnali 60 lejt ellenében, portómentesen, ajánlva a Tündér-ujjak most beérkezett pompás szeptemberi számát. Brassói Lapok Könyvosztálya. S. 311

A legbiztosabb eredménnyel csakis a Brassói Lapokban hirdethet.

Olvasatos és olcsó ruha- és kabátszövetek nagy választékban

D. BERBECAR

cégneél, Princ Carol-utca 9

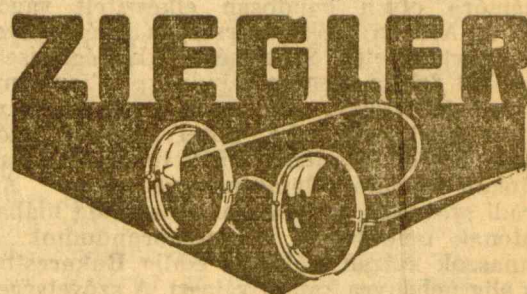
Megvételre keresünk

fehér gyertyánfárönkök

kiválóatott, prima minőségű hasznofát, u. m.: körte- és diófarönkök

Georg Wenzel & Bruder cég
CODLEA-FERETHEALOM.

Október 1-től kezdődőleg

Óás, ékszerész, modernül berendezett speciális optikai műhely
Kapu-utca 9 szám alá
Nedoma és Ascher közé költözik.

Arverési hirdetmény

Ügyfelem Zaharie Bernát m.-ciuc-i fakereskedő megbízásából közhírré teszem, hogy Gross György, brassói fakereskedő fizetési késedelembe levő vevőterhére a K. T. 852 és 347 S-ainak rendelkezései alapján J. Decian mercurea-ciuc-i (caikszeredai) közjegyző közbejöttével nevezett irodájában 1927 október hó 15-én délután 3 órakor elárvereztetik ügyfelemnek a ciuc-sáncraeni (csikszenktkirályi) vasuti állomás melletti raktárban levő, vevő által megvett de át nem vett 1134-702 m³ különböző méretű faragott fája.

Az árverési feltételek, valamint az árverés alá kerülő áru konsignációja irodámban, valamint az árverés napján J. Decian közjegyző ur irodájában megtekinthetők.

Mercurea-Ciuc, la 24 Sept. 1927.

Dr. Török Lipót ügyvéd
Mercurea-Ciuc.

Gróf Monte Cristo

Dumas világhírű alkotása, a legizgalmasabb regény, az irodalom elismert remekműve

megjelent könyvalakban

1000 oldalon, 50 képpel, tartós félvázon kötésben.

Ára csak 160—lej.

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában. Brassó, Ferdinánd-király (volt Kezső) körút 6 szám.
Vidékre 160 lej beküldése ellenében ajánlva, portómentesen küldjük.

Csütörtökön, szeptember 29-én este 8 órakor a

»Kludsky« cirkusz megnyitó előadása.

600 főnyi személyzet, 600 állat.

Az állatsereglet nyitva 9 órától este 6-ig, szombaton és vasárnap csak 9-től 2-ig.

A vidéki látogatók hazaszállítására több autó-taxi áll rendelkezésre.

Nyomatott a „Brassói Lapok” nyomdavidálatának körforgógépén. — Braşov—Brassó.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj